

Atlantis

www.atlanticcouncil.org.yu

Атлантски савет Србије и Црне Горе - Atlantic Council of Serbia and Montenegro

Брисел - Bruxelles

Земља партнер: **Белгија** - Partner country: **Belgium**

Интервју - Interview

Престоница
ЧИНОВНИКА
The capital of
CLERKS

Predrag
Bubalo

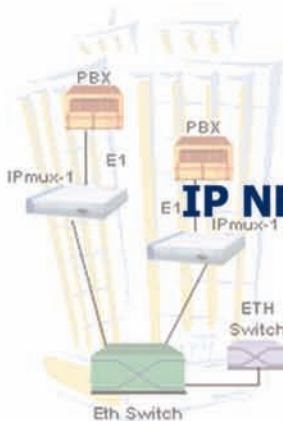
WIRELESS, IP, TDM

TeleGroup Solutions

COMBINED NETWORKS

FIBER TO THE DESK

IP NETWORKS FOR BUSINESS USERS

IP COMMUNICATION SYSTEMS

IP VIDEO SURVEILLANCE

IP OFFICE SOLUTIONS

PRODUCTION MILE DRAGIĆ

SAFETY MILITARY AND POLICE EQUIPMENT

WWW.ARMYEQUIPMENT.COM

For more than two decades
we have been dealing with production
of protective equipment according to
demands of Military, Police and other Security services.

We can say with pride that our products are
being utilized on all continents.

Our products feature: Unique design,
Extraordinary quality, Contemporary materials.

All the products have been tested in
recognized laboratories
and the quality was proven on the battle field.

Više od 20 godina,
mi proizvodimo opremu za potrebe vojske,
policije i drugih bezbednosnih službi.
Ponosimo se proizvodima koji su našli primenu
u bezbednosnim službama na svim kontinentima.

Naše proizvode karakteriše:
jedinstveni dizajn,

izuzetan kvalitet i najsavremeniji materijali.

Svi proizvodi su testirani u priznatim laboratorijama,
a kvalitet je dokazan u
borbenim uslovima.

•Helmets•Ballistic Vests•Ballistic Plates•EOD Squad Suits•NBC Suit•Overalls•Uniforms•
•Boots•Personal Ballistic Vests•Shoes•Gloves•Hats•Backpacks•Sleeping Bags•Tactical Vests•Belts•Holsters•
•Camouflage Suits•Camouflage Nets•Intervention Sets•Intervention Shields•Ballistic Shields•Rubber Batons•

•Šlemovi•Balistički prsluci•Balističke ploče•Kombinezoni•Odelo za razminiranje•
•OFZ odelo•Uniforme•Zaštitna obuća•Lični zaštitni prsluk•Obuća•Rukavice•Kape•Taktički prsluci•Opasači•Futrole•Rančevi•
•Intervencijski štitovi•Maskirna odela•Maskirne mreže•Balistički štitovi•Gumene palice•Vreće za spavanje•Intervencijski kompleti•

Makedonska 11, 23000 Zrenjanin, Serbia and Montenegro; tel/fax: ++381 23 530 457; 23 534 986; E-mail: mdragic@armyequipment.com

НАША ТЕМА: Будућност војске СЦГ COVER STORY: Future of the SM Army

10. Зашто боле реформе Why are reforms painful

12. Шкрти финансијери Stingy financiers

16. Наше трупе на страном тлу Our soldiers on foreign grounds

20. Уместо једне две армије Two armies instead of one

Пре него што је прослављена нова 2006, српски политичари су се, наравно, утркивали у оценама онога што је било и прогнозама онога што ће тек бити. Од политичара би се очекивало да, поготово уочи каквог весеља, просто зраче ведрином. Овога пута они су зрачили свиме, само не – оптимизмом.

Њихов мање-више заједнички кредо могао се, заправо, најбоље формулисати овако некако: прошла година била је тешка, али ће ова бити – још тежа.

Свима је, а не само политичарима, при томе, било сасвим јасно са каквим ће све изазовима (опет) морати да се суочава Србија и Црна Гора. У питању ће, наиме, (опет) бити и сама њихова заједничка држава. Она сада искључиво зависи од резултата референдума заказаног у Црној Гори. У извесном смислу у питању ће бити и сама српска држава, о чијем ће се једном делу територије, Косову и Метохији, такође одлучивати баш ове године.

И захтев ММФ-а Србији да ограничи свој буџет на најмању меру, који је у економском смислу можда и добронамеран, у социјалном смислу може само додатно да искомпликује ствари. Због финансијских ограничења очекују се пропадања многих проблематичних фирми и масовна отпуштања радника.

Економска ситуација и пре тога није била баш сјајна. Плате су биле мале, а цене убрзано расле.

Да ствар буде још гора, почетак 2006. обележиле су велике корупционашке и друге афере. Из Хага су, опет, стизале нове критике да не сарађујемо довољно са том институцијом, а из Брисела упозорења да без те сарадње тешко можемо да се надамо напретку у преговорима о пријему у ЕУ, Партнерство за мир и, можда, НАТО. Због свега тога, можда ће, најпосле, већ у овој години ипак морати да буду организовани и избори...

Ред је, ипак, да се каже: Срећна Нова!

Било је, без сумње, и много горих година.

Atlantis

Osnivač i izdavač / Founder and Publisher:

Atlantski savet Srbije i Crne Gore / The Atlantic Council of Serbia and Montenegro

Uredivački odbor izdanja Atlantskog saveta SCG / Editorial Board:

Branislav Anđelić, dr Srbobran Branković, Rodoljub Gerić, prof. dr Darko Marinković, Miloš Ladičorbić, Blagoje Ničić, Petar Popović • Za izdavača / For the Publisher: Vladan Živulović, predsednik / President •

Glavni i odgovorni urednik / Editor-In-Chief: Rodoljub Gerić • Redak-

Before the New Year 2006 was celebrated, Serbian politicians naturally raced each other in estimates of that which has passed and the prognosis of that which is to come. One would expect that politicians would simply beam with joy, especially on the eve of such a celebration. This time, they beamed with everything but optimism.

Their more or less common credo could actually be thus formulated: last year was hard, but this one will be- even harder.

Besides, it was perfectly clear to everyone, not only the politicians, what challenges Serbia and Montenegro will have to face (yet again). Namely, the existence of the state union itself will be at stake (yet again). Now, it depends solely upon the result of the referendum scheduled in Montenegro. In a way, the state of Serbia itself will also be at stake, since the decision about one part of its territory, Kosovo and Metohia, will also be reached this year.

In addition, the requirement of the IMF for Serbia to limit its budget as much as possible, which, economically speaking, might be an well-intentioned one, can socially only complicate things still further. Due to financial limitations, the ruin of many problematic companies is expected, as well as mass lay-offs of their employees. Even before that the economic situation was not so favourable. Salaries were low, and prices grew rapidly.

To make things worse, big corruption and other scandals marked the beginning of 2006. Yet again, new criticism reached us from The Hague that we are not cooperating with that institution enough, as well as warnings from Brussels that we can hardly hope to progress in the negotiations on joining the EU, Partnership for Peace, and perhaps NATO, without this cooperation. Finally, due to all these factors, elections will maybe even have to be scheduled this year...

However, it is only appropriate to wish you a 'Happy New Year'!

There were, without a doubt, worse years.

ЕВРОПСКЕ ИНТЕГРАЦИЈЕ: Балкански корак ка ЕУ EUROPEAN INTEGRATIONS A Step Towards the EU **24.**

En Bader: **36.** Изградња поверења Building trust **38.** Patricia Taft: Стварање одрживе југоисточне Европе Viable southeastern Europe

cija / Editorial Work: Goran Popović, Jelena Jeličić, Milan Jovanović, Ivana Kojadinović, Mihailo Ilić, Ana Đorđević • Likovno-grafički urednik / Graphics & Layout: Branislav Ninković • PrePRESS: triD studio, www.trid.co.yu • Sekretar redakcije / Editorial Secretary: Slobodanka Anđelković • Prevod na engleski / English Translation: studenti Filološkog fakulteta u Beogradu, Katedra za anglistiku / Students of the Philological Faculty of Belgrade, Department for English Studies: Senka Kankaraš, Bojana Vujačić, Mirjana Vesković • Lektor za engleski jezik / English language editor: Nikolina Šašo • Adresa Redakcije / Editorial Office Address: 11000 Beograd, Bul. JNA 83 / Boulevard JNA 83, Belgrade 11 000, Serbia and Montenegro • E-mail adresa / E-mail Address: atlantis@atlanticcouncil.org.yu • Elektronsko izdanje / Electronic Publication: www.atlanticcouncil.org.yu • Tel/fax: +381 11 3975-643, 2493-096, 2493-356 • Časopis izlazi tromesečno / Atlantis is a quarterly newsletter • Štampa / Printing: Štamparija/Printing Services Altanova, Zemun

Izdavanje ATLANTISA podržala je Vlada
Kraljevine Norveške / Publication of Atlantis
Supported by the Government
of the Kingdom of Norway

Реформе по ПЛАНУ

Да би се повећала конкурентност, као услов за више инвестиција и већи привредни раст, неопходне су брже и одлучније промене и у јавном сектору

Европа и свет прошле године су први пут јасно и гласно исказали оптимизам кад је о будућности Србије реч, не штедећи ни похвале за реформски напредак на економском плану. Признање је стигло од ЕУ проглашењем званичног почетка преговора о стабилизацији и придруживању и од Светске банке и ЕБРД, које су Србију прогласиле за лидера у реформама, по броју реформских корака и брзини којом је то учињено. И на крају крајева, и од најтврдокорнијег ММФ-а, кроз коначно признање да су услови за завршетак трогодишњег «стенд- бај» аранжмана испуњени, али и уз подсећање да је српска економија, иако јача него пре три године, још крхка и да остаје доста посла на структурним реформама.

Нај-Европљанин у Србији, министар привреде Предраг Бубало оптимиста је, и по функцији и по личном убеђењу, уз неопходну дозу реалности која често недостаје његовим колегама.

Мања инфлација – главни циљ

- Приватизација и реструктурисање, и друштвеног и јавног сектора, и сви започети послови биће настављени и завршени, како је и предвиђено. Не зато што то неко од нас тражи, већ зато што је то неминовност и наша потреба. Бојим се једино да ћемо ове године тешко поновити прогрес остварен у 2005, када су нам сви показатељи, изузев инфлације, били позитивни. Изазов је покушати и бићу веома задовољан ако у томе успемо - каже министар.
- Уколико би се, додаје, у међувремену решила и нека политичка питања, први пут би могао да обећа да ће 2007. и грађани, до којих бољитак последњи стиже, почети да осећају добробити реформи. Једино страхује «да све не поремете захтеви за превремене изборе, јер није исто водити политику у години избора и онда кад их нема».
- А у економској политици за ову годину као приоритет над приоритетима означено је свођење инфлације на једноцифрену. Неке антиинфлационе мере прошле године су имале су рецесиони ефекат, па је питање како се изборити са инфлационим ризицима, а не успорити привредни раст.
- Ако се све сведе на мере НБС, онда ће инфлација бити колика ће бити, али ће се сви остали параметри погоршати.

Last year, for the first time, Europe and the whole world were clearly optimistic regarding the future of Serbia also praising the progress of reforms on the economic plan. The European Union (EU) also made an acknowledgement by announcing the official start of negotiations on Stabilisation and Association, as well as the World Bank and EBRD declaring Serbia as the reforms leader when the number of reforms and the speed of their implementation are concerned. And finally, the toughest IMF eventually admitted that the conditions for the three years "stand-by" arrangement had been fulfilled, but also reminded that the Serbian economy, although stronger than three years ago, was still fragile and needed much to be done in the field of structural reforms.

The most European person in Serbia, Minister of Economy Predrag Bubalo is an optimist, both professionally and personally, with the necessary dose of reality that his colleagues often lack.

Lower Inflation – Main Goal

- Privatization and restructuring of both social and public sectors and all the tasks that have been initialized will be continued and finalized as previously scheduled. Not because we are asked to do that, but because it is inevitable and we need it. I am just afraid we won't be able to repeat the progress achieved in 2005 when all the indicators, except inflation, were positive. It is challenging to give it a try and I will be very pleased if we succeeded, says the minister.

If, in the meantime, some political issues were also solved, Mr. Bubalo says he would be able, for the first time, to promise that the year 2007 would bring some improvement to the citizens who are always the last to feel the benefits of the reforms. He is only afraid that "calls for early elections might disturb everything, since it is not the same to pursue policy in the year with elections and without them".

Regarding the economic policy this year's high priority is reducing the inflation to a one digit figure. Last year some anti-inflation measures had a recession effect. Therefore the way should be found to fight inflation risks while avoiding the slowing down of economic growth.

- If everything were reduced to the NBS measures, the inflation would be as it would but all the remaining parameters would worsen. The measures have to be followed by tougher competitiveness and productivity and the lowering of expenses, warns Mr. Bubalo. And all this in order not to repeat the last year's experience when the VAT introduction, which had many positive

Оне морају бити пропраћене и повећањем конкурентности и продуктивности, смањењем трошкова, упозорава Бубало. Да се, каже, не би поновило прошлогодишње искуство када је увођење ПДВ-а које је имало многе позитивне ефекте, испумпало новац из привреде, а да се није на време одговорило алтернативним мерама.

- Повећава се удео трговине, саобраћаја, финансијског промета, што је добар тренд, али индустрија још има највеће појединачно учешће у стварању бруто домаћег производа. Да је индустрија имала већи раст за још неки индексни поен, БДП би уместо, како се процењује 6,5, порастао 7,5 или осам одсто, објашњава Бубало, подсећајући да је поборник много већег раста од оног који се бележи у пројекцијама: значи да се БДП увећава седам-осам одсто годишње. То би, по једном од сценарија, Србију 2020. довело на ниво на којем је данас Словенија - до 15.000 долара БДП по становнику.

- Србију тек очекује пуни замах, улазимо у једну стабилнију фазу и постављене циљеве могуће је постићи завршетком транзиције, убрзањем процеса реструктурисања јавног сектора, смањењем броја губитака и губитака, повећањем конкурентности, продуктивности, искоришћености капацитета, стварањем стабилнијих услова кад је о инфлацији реч, да би се наставило појефтинјење капитала из прве половине прошле године... То су све и предуслови за решавање, по министру Бубалу, највећег проблема српске економије - обима и квалитета спољнотрговинске размене.

-Извоз је прошле године повећан, али су и даље проблем и дефицит, и обим извоза, и покривеност увоза извозом, и структура извозних производа, у којој доминирају полуфабрикати и сировине. И то је питање у вези са инвестирањем и са повећањем конкурентности наших производа, са имиџом наших предузећа, променом производне структуре, којим ће морати да се баве и ова и наредне владе.

Ако су кључ нашег будућег развоја веће инвестиције и конкурентност, стартна позиција није баш завидна. Иако

Predrag Bubalo

effects, pumped the money out of economy before the alternative measures were applied.

- Trade, traffic, financial circulation shares are growing bigger, which is good trend, but industry still has the biggest individual share in creating the GDP. Had the industry had a bigger growth by a few more of index points, GDP would have been higher by 7.5 or 8 percent instead of the estimated 6.5, explains Bubalo, and reminds that he was a supporter of much larger growth than the projected one – meaning the GDP yearly growth of seven to eight percent.

According to one of the scenarios, that would bring Serbia in 2020 to the current Slovenia level – up to \$15,000 GDP per capita.

- There is still a full swing ahead of Serbia. We are entering a more stable phase and goals can be achieved by transition realization, the speeding up of the public sector restructuring process, the reductivity of loss-making companies and losses, bigger competitiveness, productivity, better use of capacities, creating more stable conditions when it comes to inflation in order to continue with making the capital cheaper, the process that has started in the first half of the previous year...

According to Minister Bubalo, all these are also prerequisites for solving the biggest problem of Serbian economy- the volume and quality of foreign trade.

- Last year exports were bigger, but we still have problems in deficit and export volume, as well as the coverage of imports by exports and the structure of export goods, where semi-manufactures and raw materials dominate. This is also an issue connected

Reforms

According to

PLAN

In order to increase competitiveness as a condition for more investments and bigger economic growth, faster and more decisive changes are also needed in the public sector

је Србија прошле године привукла, како се проценује, 1,6 милијарди долара страних директних инвестиција и даље је са најмање СДИ по становнику у региону, а у анализама Светског економског форума, по индексу конкурентности, у кругу је земаља у коме се налазе афричке земље, а од европских само Украјина.

Министар ипак подсећа да смо прошле године били међу првима по броју прескочених степеница на лествици конкурентности.

- Моја преокупација је: да ли је реално и како то постићи да се до 2012, која је маркирана као година уласка у ЕУ, са 80. попнемо на 40. место и да не будемо баш последњи међу чланицама ЕУ.

Четири стратегије

Да би се то и остварило, неопходно је, указује, ући у бржу, одлучнију и обухватнију реформу јавног сектора и наставити са смањењем јавне потрошње. "Реални сектор је доживео снажне промене. Две године заредом

ШАНСА У СОФТВЕРИМА И ХРАНИ

Мада ће коначни одговор дати стратегија, шта би по министровом мишљењу били приоритетни правци развоја српске привреде?

- Могао бих да кажем да су то информационе и друге технологије засноване на знању. То потврђује и «Мајкрософтов» избор Србије за седиште једног од четири софтверска центра у свету. Међутим, битно је да се стратегија заснива и на довољном степену оптимизма, али и реалности, да појемо од онога чиме располажемо, при чему се не залажемо да сачувамо све што имамо и не кажем да се неће јавити сасвим нови правци. Наша је шанса и у производњи делова за аутомобилску индустрију, производњи хране, намештаја, фармацеутика и још неколико пропульзивних индустрија, сматра Бубало.

with investments and greater competitiveness of our products, our companies' image, the change of the production structure, all of which will have to be dealt with by the current and future governments.

CHANCE IN SOFTWARE AND FOOD

Although the final answer will give strategy, according to your opinion, what are the priorities of the Serbian economic development?

- I am absolutely sure those are information and other technologies based in knowledge. This is confirmed by Microsoft decision to choose Serbia as a headquarters for one of the four software world centres. It is also important for strategy to be founded on enough optimism, but reality also, to start with what we dispose of. At the same time I am not speaking in favour of keeping all we have and saying completely new directions would not appear.

Our chances also lie in automobile spare parts production, food industry, furniture, pharmaceuticals and several propulsive industries, says Mr. Bubalo.

If the key of our future development are bigger investments and competitiveness, the starting point is not so bright. Although, last year, according to estimations, Serbia attracted \$1.6 billion in foreign direct investments, it still has the lowest SDI per capita in the region. In the World Economic Forum analyses, having in mind the competitiveness index, it is in the same group as African countries with the only European country being Ukraine. Nevertheless, the Minister reminds us that last year we were near the top of the list of countries that have leapfrogged, on the scale of competitiveness.

- I am preoccupied with one thing – whether it's realistic or not and what are the ways that make it possible for us to move from the 80th to the 40th place by 2012 which has been marked as the year of joining the EU, and therefore avoid being at the bottom of the member list.

КРАЈ ДРУШТВЕНОГ КАПИТАЛА

Крај наредне године Србија би требало да дочека без друштвеног капитала. Фирме за које не буде купаца ићи ће у стечај, или ће преостали друштвени капитал бити претворен у државни, остаје министар привреде при ранијим обећањима и, наравно, поштовању законских рокова.

У овогодишњој српској приватизационој понуди биће око 600 компанија: за аукције је спремно око триста, држава ће на берзу изаћи са својим пакетима акција у око 250 фирми, а планира се објављивање тендера за 30 друштвених предузећа. Већ од марта, како је најављено из Агенције за приватизацију, ваља очекивати и аукције и тендере за прве од око стотину издвојених фирми из споредних делатности јавних предузећа.

Што се тиче великих државних компанија, њиховим реструктурисањем и приватизацијом држава ће се бавити и након 2007. Потписивањем уговора са приватизационим саветником, припреме за приватизацију НИС-а улазе у завршницу, и након завршетка и усвајања стратегије, јавни позив заинтересованим инвеститорима, како очекује министар, требало би да се објави средином године. Приватизациони саветник ангажован је и за телекомуникације, а у реду за приватизацију следећи су ЕПС и Јат.

расте продуктивност, и смањењем броја запослених и повећањем индустријске производње, унапређена је конкурентност наше индустрије. Али наша друштвена конкурентност нагло пада, позитивни резултати из реалног сектора се потиру, кад укључимо и јавни сектор - здравство, школство полицију, војску, државну управу, јавна предузећа, наглашава министар.

А кад је реч о унапређењу инвестиционе и пословне климе, да би инвеститори дошли, важно је, сматра Бубало, да држава направи добре путеве, аеродроме, да има добре телекомуникације. Стога ће се средства од продаје НИС-а, ЕПС-а, телекома, сем за уредно сервисирање спољних дугова који у већој мери доспевају 2007. године, користити и за инвестиције у инфраструктуру...

За ову годину министар привреде најављује четири стратегије и четири закона из свог ресора.

- Осим стратегије привредног развоја до 2012, припремамо и стратегију приватизације јавних комуналних предузећа, којих је око 500 у Србији, стратегију приватизације грађевинског земљишта, за чије је дефинитивно решење потребна и промена Устава, као и стратегију о приватизационом регистру, која би дала одговоре на питање бесплатне поделе акција након завршетка приватизације 2007. године онима који то право нису искористили. Из неких од ових стратегија произаћи ће и потреба израде законских пројеката. Припремају се и закони о задругама, о продуктним берзама, о равномерном регионалном развоју и закон о предузетницима.

B. J.

Four Strategies

In order to achieve this, Mr. Bubalo stresses it is necessary to enter into a faster, more decisive and comprehensive public sector reform and continue with the reduction of public expenditure. "The real sector has undergone dramatic changes. Two years in a row productivity has been growing and competitiveness of our industry has been promoted by job cuts and bigger industrial production. On the other hand, our social competitiveness is sharply going down and real sector positive results are nullified when the public sector is included – health, education, police, army, state administration, public companies," underlines the Minister.

Talking about investment and business promotion, Mr. Bubalo feels that the state has to make better roads, airports, and telecommunications in order to attract investors. Therefore, the funds gained by NIS, EPS, Telekom sale would be used for infrastructure investments apart from regular servicing of foreign debts that are mainly due in 2007.

For this year Minister of Economy is announcing four strategies and four laws that will originate in his department.

THE END OF SOCIALLY-OWNED CAPITAL

By the end of the next year Serbia should be left without the socially-owned capital. The companies without buyers will either go bankrupt or the remaining socially-owned capital will be turned into the state-owned one, says the Minister of Economy repeating his previous claims and promises of respecting legal time limits.

In this year's Serbian privatization offer there will be some 600 companies – 300 are ready for auction, the state will enter the stock market with its block of shares in some 250 companies, and tenders are planned for 30 socially-owned firms. As announced by the Privatization Agency, starting from March auctions and tenders are expected for the first 100 companies parceled out from public companies secondary activities. As far as the big state companies are concerned, the state will deal with their restructuring and privatization after 2007 as well. Upon signing the agreement with the privatization advisor, preparations for the NIS privatization are being finalized. The Minister is expecting public call for interested investors around the midyear, after the completion and adoption of the strategy. The privatization advisor has also been engaged for telecommunications and next in the line for privatization are EPS and Jat.

- Apart from the economic development strategy till 2012, we are also preparing a strategy for the privatization of public utility services, 500 of which are located in Serbia, construction sites privatization strategy for which the change of the Statute is needed. We are also working on the privatization register strategy that would offer answers to the questions on free distribution of shares after the completion of privatization in 2007 to those who have not taken the advantage of that right. Some of these strategies will generate the need for legal projects to be worked out. Laws on cooperatives, product stock exchanges, even regional development and entrepreneurs are also being prepared.

V.J.

Зашто боље РЕФОРМЕ

Пише:
Слободан Косовац*

Већ дуго није било говора, промоција, симпозијума, изборних кампања или оног што данас највише имамо, медијских препуцавања, а да наше «вође» нису потенцирале да су реформе, транзиције, реорганизације и трансформације (нажалост, већина мисли да су то све синоними) болне, и да ће бити још болније пре но што за све нас дођу бољи дани. Под тим боловима

подразумевају незапосленост, отпуштања и социјалну беду, праћену разним програмима што се као лилихипи нуде људима без посла, али и све оштрију битку за свако радно место које се сада мора сматрати Божијим даром који ће обичним смртницима бити пренет захваљујући посебним способностима нашег менаџмента.

Пред страним светом наше руководство настоји да се прикаже као паметно, савремено, видовито, транспарентно, реално и - немилосрдно. Јер, све му је важно али му је реформа најважнија. Полигон (читај Србија и Црна Гора) представља место где наш менаџмент доказује и ствара референце, да би своју памет касније што боље продао. Наши људи познати и признати у свету као радници, службеници, војници, лекари, вође, уметници или спортисти који поседују све за човека битне карактеристике (знање, вредноћа, култура, оданост...) због тога постају збуњени, пасивни и, наравно, неповерљиви према тим и таквим реформама. Не знају да одговоре на питање како то да наши људи у свету ваљају, а да у Србији, том истом свету не ваљају. Није им јасно ни зашто им домаћи «менаџмент», чак и кад је и он сам само евидентни реликт прохујалих времена, сваку илузију о томе да имају решење за ма какав проблем сместа разбија у парампарчад, оптужујући их да, као рецидиви

By Slobodan Kosovac

For a long time there were no speeches, promotions, symposiums, election campaigns or what we have the most these days, media skirmishes, without our “leaders” stressing that reforms, developments, reorganizations and transformations (unfortunately, most of them think these are all synonyms) are painful, and will become even more so before things change for the better for all of us. According to them, those pains include unemployment, dismissals, and social poverty, followed by varied programs offered to the unemployed like a lollipop, but at the same time fiercer competition for every workplace now considered a divine gift passed on to the common worker thanks to the special capabilities of our management.

Our management strives to appear smart, modern, clairvoyant, transparent, realistic and – merciless to the world. Because, everything is important to them but the reform is the most important. The testing range (read Serbia and Montenegro) represents a place where our management demonstrates and makes references, in order to better the sale of their knowledge later on. That is why our people, known and recognized as workers, clerks, soldiers, doctors, leaders, artists or athletes all over the world, who possess all important characteristics for a person (knowledge, diligence, culture, loyalty...) become confused, passive, and sure enough distrustful of these and such reforms. They are unable to answer the question how is it that our people are accepted in the world, while in Serbia, the same world finds them unacceptable.

They don't understand why the local management, even when it is obviously just a relic of the times gone by, immediately shatters to pieces any illusions that they have a solution to any problem, accusing them that as recidivists of the past they don't understand that –there are no reforms without pains.

However, the truth is completely different. In reality, reforms in all other countries are a road to the better, while

Why are REFORMS painful

прошлости, не схватају да - нема реформи без болова. Истина је, међутим, сасвим другачија. Реформе у свим земљама су, у суштини, пут ка бољем, док њихови циљеви нису неки тајанствени, далеки и недокучиви. Можемо једноставно отпутовати у иностранство и све видети својим очима, па тек онда применити најбоља решења, а само од тога којом брзином бирамо квалитетан менаџмент за реформе зависи колико ће нам времена бити потребно да ствари радикално побољшамо.

Није, при том, уопште неопходно, чак је и непотребно, да нам буде лошије да би нам било боље!

Али, менаџери који су кадри да воде ка циљу, морају да

Није уопште неопходно, чак је и непотребно да нам буде лошије да би нам било боље

буду способни и проверени људи, спремни на то да њихов рад буде увек транспарентан и подложен оцењивању. Они морају да имају психофизичке карактеристике које им омогућавају да буду праве вође уместо да умишљају да су какви мали богови. Морају да имају референце, програме и резултате, а динамика њиховог посла јасне етапе. На крају крајева, морали би више да раде а мање да причају, јер ће само на тај начин реформе представљати жељену, једва чекану фазу у развоју животног циклуса организације.

Насупрот томе, људи који говоре о “болним реформама” имају две по све нас лоше карактеристике: они НЕ ЗНАЈУ или НЕЋЕ да реше проблем на прави начин. Ови који не знају лако се хватају функција (по разним основама) јер је однос између привилегија функције и утрошка незнања благодет којој је врло тешко одолети. Они које неће нису по правилу ленчуте већ се само “журе”. Сматрају да им је најбоља тепих-стаза успеха она саткана од отказа, банкрота, расформирања, уништења, пензионисања и потоњег помора пензионера, са малим пензијама... Такве је лако препознати по снобовском оделу, угланцаним ципелама, обавезној машини и посебној ташни, као и по мноштву микрофона, кола и телохранитеља (тренутно најтраженији људски потенцијал), свуда и у сваком часу, око њих.

Када бисмо, међутим, добро спознали право место и улогу менаџмента људских ресурса (HRM) и потом се определили за праве вредности, добили бисмо сасвим другачије резултате приликом избора менаџера. На основу јасно дефинисаног консензуса, добро осмишљених реформи, правилно изабраних организацијских промена и правих критеријума изабраног менаџмента добили бисмо и реформе које не боле и резултате са којима бисмо сви морали да будемо задовољни.

Зашто бисмо ишли код нељубазног и грубог зубара коме је понестало седатива и чија је ординација у подруму, кад имамо зубаре који знају посао, воле да раде, имају дивне ординације и што је најважније – раде безболно?

Зар нисмо сви за реформе? Хајде да надокнадимо изгубљено време.

* Аутор је генерал-потпуковник у пензији, члан Управног Одбора АС СЦГ

their goals are not mysterious, far off and unattainable. We can simply travel abroad and see it for ourselves, and only then apply the best solutions, since solely from the speed with which we choose high quality management for the reforms depends how much time we will need to radically improve the circumstances.

Besides it isn't necessary at all, it's even needless that our situation should be worse in order to be better.

But, the managers capable of leading towards the goal have to be capable and established individuals, conscious that their work is always transparent and subject to reviews. They must have psycho-physical characteristics which enable them to be true leaders instead of imagining that they are small gods. They must have references, programs and results, and the dynamic of their work has to have clear stages. Finally, they should work more and talk less... because that is the only way that the reforms will represent the wanted, eagerly anticipated stage in the development cycle of the organization.

Contrary to that, people who talk about “painful reforms” have two bad characteristics that affect us all: they don't know how or don't want to solve the problem in the right way. Those who don't know how easily get hold of functions (on different grounds) because the ratio between the privileges of a function and the expenditure of ignorance is a blessing hard to resist. Those who don't want to are not loiterers as a rule, only in a “hurry”. They consider that the best path to success is the one woven from dismissals, bankruptcies, dismantles, distruction, retirements and the subsequent annihilation of pensioners with low pensions...

It isn't necessary at all, it is even needless that our situation should be worse in order to be better

They are easily recognized by the snobbish suits, polished shoes, obligatory bow-tie and special briefcase, microphones, cars and bodyguards (the most sought-after human potential at the moment), everywhere and at all times around them.

However, if they only became aware of the true place and role of human resources managers (HRM) and subsequently opted for true values we would get completely different results while choosing managers. On the basis of a clearly defined consensus, well thought-out reforms, correctly chosen organizational changes and right criteria of the chosen management we would also get reforms that are not painful, and the results that should satisfy us all.

Why would we go to a rude and brutal dentist who has run out of sedatives and whose surgery is in the basement, when we have dentists who know their jobs well, like working, have wonderful surgeries and most importantly - work painlessly.

Aren't we all in favour of reforms? Let's make up for lost time.

* Author is L.t. General Rtd, Board member of the Atlantic Council of SCG

ШКРТИ ФИНАНСИЈЕРИ

Пише:
др Иван Ђокић*

Дугорочно планирање је есенцијална активност за организације које се срећу са неизвесним условима у којима ће функционисати у будућности и малом флексибилношћу ресурса који ће им бити на располагању. Таква је ситуација са системом одбране; посебно у фази реформи. Неопходно је изградити снаге које ће се сретати са широким спектром непредвидивих претњи

у условима ограничених људских и материјалних ресурса. Временски хоризонт за дугорочно планирање у систему одбране јесте 10-30 година.

Кључне активности у процесу дугорочног планирања приказане су сликом 1.

Процес планирања почиње са жељама да се промовишу и подрже одређене националне вредности и интереси, наставља

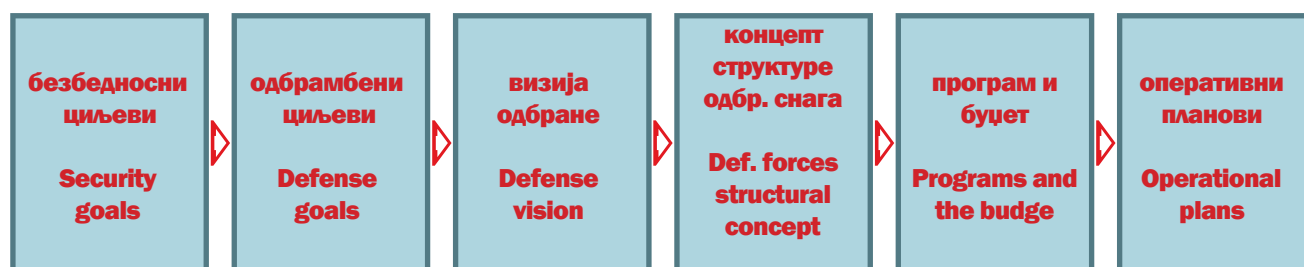
By Ivan Djokic, Ph.D

Long term planning is essential for the organizations that face uncertain conditions for their future functioning and low future resources flexibility. Such is the situation in the defense system especially in the reform phase. It is necessary to create forces which are able to face a wide spectrum of various unpredictable challenges in the situation of limited human and material resources. Long term planning in the defense system takes 10-30 years.

Key activities in the long term planning process are shown in Picture 1.

The planning process begins with a wish to promote and support certain national values and interests, continues with an identification of the way the defense system is involved and ends by the planning of the forces which will be able to support the established goals.

Of course, the real process is much more complicated than the one presented, because it is realized in situations of many limitations and impacts, with a lot of feedback and numerous repetitions. Entering parameters for the planning process are:

Слика 1. Процес дугорочног планирања у систему одбране - Picture 1. Long-term planning process in the defense system.

се идентификацијом како систем одбране у томе учествује и завршава планирањем снага које ће бити способне да подрже постављене циљеве.

Наравно, реалан процес је знатно сложенији од приказаног јер се одвија у условима многих ограничења и утицаја, са много повратних спрега и кроз велики број итерација. Улазни параметри за процес планирања јесу:

- политичка усмерења на стратегијском нивоу (приоритети у сарадњи, партнерства и коалиције, потенцијалне претње, и тд.),
- спектар сценарија потенцијалне употребе оружаних снага,
- економске могућности земље,

- Political orientations on the strategic level (cooperation priorities, partnerships and coalitions, potential threats, etc.),
- The spectrum of scenarios for potential use of armed forces,
- Financial abilities of the country,
- Current and future technologies (new weapons, new threats, new structure of forces),
- Current structure of forces.

10-15 experts are needed for the duration of 12 months in order to have long-term defense system planning for smaller nations, like Serbia and Montenegro. Every repetition of the planning requires result measurements according to combat abilities of the projected forces. In order to avoid improvisations in the plan-

- расположиве и будуће технологије (ново оружје, нове претње, нова структура снага),
- постојећа структура снага.

Обим посла за дугорочно планирање система одбране мање нације, што је примерено Србији и Црној Гори, јесте 10-15 стручњака у трајању од 12 месеци. Свака итерација планирања захтева да се резултати мере борбеним могућностима пројектованих снага. Како би се избегле импровизације у процесу планирања НАТО је издао упутство за дугорочно планирање (Handbook on Long Term Defence Planning) а земље чланице НАТО развиле су велики број софтверских пакета који се користе у различитим фазама планирања (Force and Organization Cost Estimation system, Defence Resource Management Model, FORECAST, и др.) Коначан резултат дугорочног планирања јесте будућа структура оружаних снага – оптимум у оквиру реалних ограничења, који може успешно да реши сет сценарија безбедносних изазова.

Како се планира и спроводи реформа система одбране Србије и Црне Горе?

Реформа система одбране Србије и Црне Горе, која се спроводи последњих пет година, базирана је на три уопштена захтева:

1. цивилна контрола војске,
2. приступање колективном систему безбедности кроз "Партнерство за мир" и
3. систем одбране заснован на мањој, ефикаснијој и боље опремљеној војсци.

Овако постављеним захтевима, осим уопштености, не може се приговорити. Проблем је у томе што се од ових

Овогодишњи буџет омогућава годишњи утрошак од 9.074 долара по условном војнику, док, поређења ради, Македонија издваја годишње 11.200, Хрватска 23.100, Грчка 32.000, а Велика Британија чак 274.000 долара

захтева није одмакло. Није примењен претходно описан процес дугорочног планирања, или поступак сличан њему, па је ток реформи препуштен недопустивим импровизацијама и ад хок променама. Свака импровизација води ка угрожавању функционисања система, а исправљање грешака дуго траје и много кошта. Основне

ning process, NATO issued instructions for the long term planning (Handbook on Long Term Defense Planning), and NATO members developed a great number of software packages used in different phases of planning (Force and Organization Cost

This year's budget provides yearly expenditure of 9074 \$ per conditional soldier, while in comparison Macedonia has a budget of 11200, Croatia 23100, Greece 23000 and Great Britain as much as 274000 \$

Estimation system, Defense Resource Management Model, FORECAST, etc). The final result of the long term planning is the future structure of armed forces; the optimum within the scope of realistic limitations which can successfully resolve a set of security challenge scenarios.

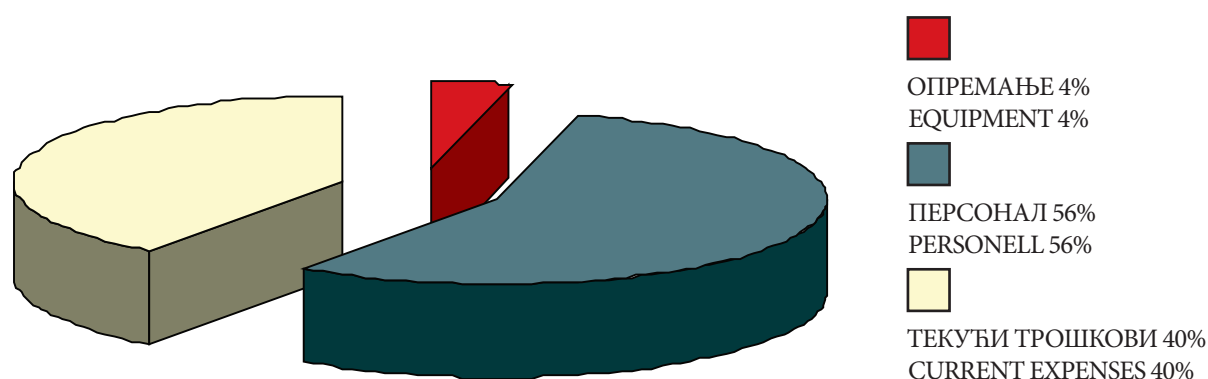
How is the defense system reform planned and conducted in Serbia and Montenegro?

The defense system reform in Serbia and Montenegro which has been conducted in the last five years is based on three general requirements:

1. Civil control of the army,
2. Joining the collective security system through "Partnership for Peace" and
3. Defense system should be based on smaller, more efficient and better equipped army.

Apart from being general, the requirements thus outlined cannot be objected to. The problem is that we haven't made any further steps. The above cited long term planning process or a similar one, have not been implemented, so that the course of reforms is subjected to inadmissible improvisations and ad hoc alternations. Each improvisation endangers the functioning of the system and the correction of mistakes takes a lot of time and money. The basic characteristics of the reform course trend so far can be summarized into few points:

stingy
FINANCIERS

Слика 2. Структура буџета одбране за 2005. годину - Picture 2. The structure of the defense budget for 2005.

карактеристике досадашњег тока реформе могу се сажети у неколико тачака:

- **Недостатак континуираног дијалога политичког естаблишмента и војних планера.** После преузимања цивилне контроле над системом одбране политичко руководство је заборавило да има највећу одговорност за ток реформи. Нису дефинисане и усвојене националне вредности и интереси који се штите системом одбране, као почетни корак у реформи, а нису обезбеђени ни неопходни ресурси, без којих се реформа не може спровести. Тако су војни планери препуштени себи, без прецизних политичких усмерења и обезбеђених ресурса.
- **Стабилан тим за планирање и спровођење реформе не постоји.** Честе промене челних људи у Министарству одбране и Генералштабу не омогућавају да се новоформирани тимови упознају са сопственим надлежностима и реалним стањем система, а о остварењу визија и дугорочних планова нема ни говора. Поучени праксом да им професионална каријера више зависи од наклоности политичких партија него од резултата рада и стручног усавршавања, многи руководећи кадрови престају да се боре за најбољи интерес система одбране, и праве компромисе који се касније тешко могу исправити. Зато је неопходно формирати стабилан тим, са великим овлашћењима и одговорношћу, који може да планира и спроведе бар почетну фазу реформе.
- **Нереформски буџет.** Иако већ пет година постоји политички консензус о неопходности реформе сваке године се усваја нереформски буџет одбране. Као илустрација може послужити буџет за 2005. годину. Већ и површина анализа показује да је прављен за постојећи систем одбране и да је недовољан за његово нормално функционисање. Буџет омогућава годишњи утросак од 9.074 \$ по условном војнику.

Nepredvidivo kretanje

Поређења ради, Македонија издваја годишње 11.200 \$ по условном војнику, Хрватска 23.100 \$, Грчка 32000 \$, а Велика Британија чак 274.000 \$. Други недостатак буџета је његова неповољна структура, приказана сликом 2.

- **Lack of continuous dialogue between the political establishment and military planners.** Having taken civil control over the defense system, the authorities forgot that they have the greatest responsibility for the course of reforms. They have neither defined nor adopted national values and interests that are to be protected by the defense system, as the initial step in the reform, and necessary resources, indispensable for the implementation of the reform, have not been provided either. Thus, military planners are left to their own resources. The reform can be neither planned nor implemented without precise political orientation and provided resources.

Unpredictable turns

- **There is no stable team for the planning and implementation of reform.** Frequent changes of top officials in the Ministry of Defense and the Headquarters do not allow newly-formed teams to get acquainted with their own authorities and the real situation in the system, let alone to create visions and long term plans. Knowing from practice that their professional career depends more on the favor of the political parties than on the results of their work and their professional development, many executives cease to fight for the best interest of the defense system and make compromises that are later very difficult to amend. Therefore it is necessary to form a stable team with great authority and responsibility which can plan and conduct, at least, the initial phase of the reform.
 - **Non-reform budget.** Although political consensus about the necessity of reform was reached five years ago, a non-reform defense budget is adopted every year. The example is the budget for the year 2005. Even the superficial analysis shows that it was made for the existing defense system and is insufficient for its normal functioning. The budget enables yearly expenditure of 9074\$ per conditional soldier. In comparison, Macedonia has a yearly budget of 11200 per conditional soldier, Croatia 23100, Greece 23000 and Great Britain as much as 274000 \$. The second defect of the budget is its negative structure shown in Picture 2.
- An inadmissibly small amount earmarked for the equipment (4%) shows that the budget is not supportive in making a smaller, more efficient and better equipped army, but rather an

Недопустиво мало издвајање за опремање (4%) показује да буџет није подршка стварању мање, ефикасније и боље опремљене војске већ импровизовани покушај да се одржи у функционалном стању постојећи систем одбране. Овакав буџет неминовно води ка даљем паду борбених могућности и, када буду исцрпене све резерве, ка вероватној дезинтеграцији система одбране.

Притиснути тешкоћама у функционисању постојећег система одбране и његовим посустајањем, с једне стране, и ригорозним материјалним ограничењима, с друге стране, војни планери су напустили дугорочно планирање и посветили се краткорочном планирању (годишњем), с циљем да се одржи минимум функција система одбране. Зато се реформа свела на укидање команди, јединица и установа, на смањење броја запослених, на продају вишкова инфраструктуре и опреме.

Реформа система одбране СЦГ има непредвидиво кретање, јер нема прецизно дефинисан циљ и неопходне ресурсе за долазак до циља. Да би се избегло даље лутање и импровизације и национални ризик свео на минимум неопходно је да доносиоци одлука без одлагања изврше своје задатке:

- дефинишу прецизно безбедносне циљеве,
- дефинишу задатке система одбране за постизање безбедносних циљева,
- формирају способан тим за реформу система одбране,
- ставе на располагање тиму за реформу неопходне ресурсе, без ограничења,
- остваре потпуну контролу планирања и спровођења реформе.

Владе и скупштине државне заједнице и држава чланица носе највећу одговорност за ток реформи, јер су полуге одлучивања и расположиви ресурси у њиховим рукама.

** Аутор је генерал-потпуковник у пензији, бивши помоћник министра одбране СЦГ за материјалне ресурсе*

improvised attempt to keep the current defense system functional. Such a budget inevitably leads to a further decrease in combat abilities and probable disintegration of the defense system once the reserve funds are exhausted.

Having difficulties in the current defense system functioning and its lagging, on the one hand, and severe material limitations on the other, military planners abandoned long term planning and committed themselves to short term (yearly) planning in order to maintain the minimum of the defense system functions. Therefore the reform was downsized to command, unit and facility abolition, reducing the number of employees, and selling the infrastructure and equipment surplus. The reform of the defense system of Serbia and Montenegro has unpredictable turns due to the lack of a precisely defined goal and necessary resources to attain it. In order to avoid further roaming and improvisations and reduce national risk to a minimum, it is necessary for the decision makers to execute their tasks without any further delay:

- To define the security goals precisely,
- To define the defense system tasks for reaching security goals,
- To form a capable team for the defense system reform,
- To make the necessary resources available to the team without any limitations,
- To effect total control over planning and conducting of the reform.

The Government and the Parliament of the State Union and the member states bear the greatest responsibility for the course of the reforms because they have all the levers of decision-making and the available resources.

** Lt. General Rtd. former Deputy Defense Minister of Serbia and Montenegro for logistic department*

Наше трупе на страном тлу

Пише:
Петар Ђорнаков*

Србија и Црна Гора, попут осталих земаља у региону, суочена је са кореним реформом система безбедности. Овај процес садржи три основна елемента: 1.) успостављање цивилне односно демократске контроле над системом безбедности, 2.) реформу оружаних снага и 3.) интеграцију сопственог система у системе колективне безбедности.

У овом процесу учешће земље у мултинационалним операцијама постаје двоструко значајно: прво, као један од основних захтева реформе оружаних снага и друго, као “улазница” у системе колективне безбедности. Ескалацију ратних, пре свега етничких, верских и грађанских сукоба у свету и појаву глобалног тероризма пратило је јачање механизма међународног интервенционизма у последњој деценији XX века. Суочени са новим безбедносним изазовима у свету, упоредо са смањењем опасности од међудржавних сукоба, савремене оружане снаге добиле су нову улогу - да учествују у активностима очувања мира, контроли и решавању криза и борби против глобалног тероризма на просторима ван матичне територије.

Важна нагодба

Овај процес, без обзира на ратове, потресе и транзиционе проблеме кроз које пролази, није заобишао ни простор Југоисточне Европе. ЕУ и НАТО позвале су земље региона да постану део јединственог безбедносног простора Европе и евро-атлантске безбедносне архитектуре и тако трајно стабилизују регион. Важан део ове “нагодбе” јесте обавеза земаља региона да трансформишу своје оружане снаге у снаге које ће моћи да одговоре савременим безбедносним претњама и активно се укључе у јачање система колективне безбедности у коме се налазе.

Земље у региону прихватиле су ову обавезу и упркос разликама у јачини оружаних снага и степену остварења реформских захвата, постигле значајне резултате у осавремењавању војне организације и стварању нових капацитета оружаних снага према захтевима реформских процеса. Потврда промена које су се десиле у оружаним снагама најочитије се огледа у образовању и ангажовању снага у мултинационалним операцијама у свету.

Земље у региону које су ушле у Северноатлантску алијансу

By **Petar Cornakov**

Experiences of countries in the region in peacekeeping operations

Like other countries in the region, Serbia and Montenegro is faced with fundamental security system reform. This process is composed of three basic elements: 1. establishment of civil, i.e. democratic control over the security system, 2. reform of the Army, 3. integration of its own system into collective security systems. In this process, the participation of the country in the multinational operations bears twofold meaning: first, as one of the basic requirements for the reform of the Army and second, as the “ticket” to the collective security systems.

The escalation of war, ethnical, religious and civil conflicts throughout the world and appearance of global terrorism were followed by strengthening of the mechanisms of international interventions in the last decade of the twentieth century. Faced with new security challenges worldwide and the decrease in interstate conflicts, modern armies were assigned a new role – to participate in peacekeeping activities, control and prevent crises and fight global terrorism on foreign grounds.

Important agreement

In spite of the wars, impacts and transitional problems it has, this process did not evade the territory of Southeastern Europe. EU and NATO invited the regional countries to become a part of the unique European security territory and Euro-Atlantic security architecture and thus make the region permanently stable. An important part of the “agreement” is the obligation of the region countries to transform their armies into forces able to meet modern security threats and become actively involved in the enforcement of the collective security system they belong to.

The region countries accepted the obligation and despite the differences in the strength of their forces and the level of reforms of their armies, they had significant results in modernizing the military organization and creating new capacities in their armed forces according to the demands of reform processes. The confirmation of those changes lies in the education and engaging of those forces in multinational operations throughout the world.

The region countries that joined the North Atlantic Alliance (Romania, Hungary and Bulgaria) and those which made

ДРЖАВА COUNTRY	Мировне операције УН 1. UN peaceOperations 1.		Мултинационалне операције рег. организација и коалиционих снага 2. Multinational operations of the reg.organizations and coalition forces 2.		УКУПНО TOTAL	ОДНОС 1:2 RATIO 1:2
	Број операција Number of operations	Број припадника Number of members	Број операција Number of operations	Број припадника Number of members	Припадника Members	Припадника Members
АЛБАНИЈА ALBANIA	1	3	3	170	173	1:57
БУГАРСКА BULGARIA	3	10	3	637	647	1:65
БИХ BOSNIA AND HERZEGOVINA	2	14	1	36	50	1:12
МАЂАРСКА HUNGARY	4	99	3	724	823	1:8
МАКЕДОНИЈА MACEDONIA	0	0	2	67	67	НАТО и операције коалиционих снага NATO and operations of coalition forces
РУМУНИЈА ROMANIA	9	47	5	2076	2123	1:44
ХРВАТСКА CROATIA	9	28	1	40	68	1:2.6
СЦГ SCG	4	16	0	0	16	УН операције UN operations

(Румунија, Мађарска и Бугарска) и оне које су значајније одмакле у реформи својих оружаних снага (Хрватска и Македонија) близу су пропорције у својим оружаним снагама да око два одсто својих људских потенцијала буде ангажовано у мултинационалним операцијама, да осам одсто чине снаге потребне за обезбеђење редовне замене снага и да око 40 одсто снага чини део мултинационалних снага ЕУ или НАТО и буде намењено за брзо реаговање. Реализација овог захтева дала је снажан импулс убрзању процеса професионализације и модернизације јединица оружаних снага у овим земљама. Учешће земаља региона у мултинационалним операцијама додатно потврђује ову чињеницу (табела 1).

Број, врста и карактер мисија у којима државе нашег региона учествују указују на опште политичке прилике у појединим земљама, политичке и безбедносне приоритете влада, финансијске могућности земље и капацитете оружаних снага да испуне ове мисије. Земље НАТО (Бугарска, Румунија

significant progress in the reforms in their armies (Croatia and Macedonia) almost reached the following proportion in their armies: 2% of their personnel are to be engaged in multinational operations, 8% of the forces are to provide regular substitutions, 40% are to be a part of multinational forces of the EU or NATO and are intended for quick response.

The realization of this request gave a strong incentive to the quickening of the process whereby the armed forces of these countries are becoming professional and modern.

The participation of the region countries in multinational operations further confirms this fact. (Chart 1)

The number, type and character of the missions in which the countries of our region are involved point to the general political situation in some countries, political and security priorities of their governments, their financial capabilities and capacities of the armies to conduct these missions. The

Our soldiers on foreign ground

и Мађарска) на путу уласка у ову организацију прихватиле су терет ангажовања бројних снага у најзахтевнијим операцијама Алијансе (Ирак, Авганистан и простор бивше Југославије). Албанија, Македонија, БиХ и Хрватска на основу постојећег општег политичког консензуса за што скорији улазак земље у НАТО, тежиште су ставиле на ангажовање мањих јединица специјалних састава у мисијама које предводи НАТО алијанса, односно коалиционе снаге у Ираку и Авганистану.

Учешће у мултинационалним операцијама, према изјавама политичких лидера ових земаља, упркос несумњивом терету који је представљао за ове земље, био је један од фактора који је највише допринео њиховом приближавању НАТО и ЕУ.

Повратак у мировне операције

Почетак поновног учешћа Србије и Црне Горе у мировним операцијама УН у периоду 2002-2004. године преваходно је изражавао намеру земље да по свом повратку у чланство УН заузме место земље-чланице УН која активно извршава своје обавезе у очувању мира и безбедности у кризним подручјима света. У овом периоду Србија и Црна Гора прихватила је обавезу ангажовања 13 војних посматрача у пет УН мисија у Источном Тимору, Либерiji, Обали Слоноваче и Бурундију, као и шесточланог санитетског тима у ДР Конгу.

Захтеви УН за ангажовањем јединица ВСЦГ у мировним операцијама у Либерiji, Хаитију, Сијера Леонеу током 2004. и 2005. године нису могли бити реализовани, пре свега, због недостатка законске регулативе и помањкања људских и материјалних ресурса.

Стратегија одбране усвојена у октобру 2004. године, која је Војсци одредила мисију да учествује у изградњи и очувању мира у региону и свету представљала је први корак у трасирању нове ере развоја Војске и њеног укључивања у мултинационалне операције.

Закон о мировним операцијама који је убрзо после тога усвојен, правно је регулисао питања која су била предмет израженог јавног интересовања и полемике као што су: врсте операција у којима ће Србија и Црна Гора учествовати, надлежности и процедуре одлучивања за учешће у мировним операцијама, статусна питања лица у мировним операцијама и финансирање мировних операција.

Текст Закона представљао је компромис политичких партија у Скупштини СЦГ које су имале различите ставове о потреби, обиму и значају учешћа Србије и Црне Горе у мировним операцијама.

Сложеност законске процедуре и спорост надлежних органа у разматрању ових питања које одражавају прилично распрострањен став о томе да учешће у мировним операцијама не представља тренутно приоритет државне заједнице резултирале су тиме да Скупштина Србије и Црне Горе у току 2005. године није успела да размотри предлоге Савета министара о учешћу Србије и Црне Горе у новим мировним мисијама (у Судану и ИСАФ у Авганистану), нити је донела одлуку о продужетку учешћа Србије и Црне Горе у постојећим мисијама.

Министарство одбране Србије и Црне Горе, реагујући на закључке Савета министара, предузело је низ мера на

NATO countries (Bulgaria, Romania and Hungary) accepted, in the process of joining, the burden of engaging numerous forces in the most demanding Alliance operations (Iraq, Afghanistan and former Yugoslavia). According to the current common political consensus for joining the NATO as soon as possible, Albania, Macedonia, Bosnia and Herzegovina and Croatia focused the core of their activities on the engagement of smaller units of the special forces in missions led by the NATO, i.e., coalition forces in Iraq and Afghanistan.

In spite of the burden it must have posed for these countries, the participation in multinational operations was one of the factors that brought them closer to the NATO and EU, according to the statements of their political leaders.

Return to peace operations

The beginning of participation of Serbia and Montenegro in UN peace operations in the period of 2002-2004, primarily showed our intention to become a country that actively meets its obligations in peacekeeping and security in critical territories upon its return in the membership of the UN. During this period, Serbia and Montenegro accepted to engage 13 military observers in five UN missions in East Timor, Liberia, the Ivory Coast and Burundi, and six-member medical corps in DR of Congo.

UN requests to engage military units of Serbia and Montenegro in peace operations in Liberia, Haiti and Sierra Leone during years 2004 and 2005 could not be realized, primarily because of the lack of legal regulations and human and material resources.

The Defense Strategy, adopted in October 2004, which compelled the Army to participate in building and keeping of peace in the region and the world, was the first step in

Why should Serbia and Montenegro participate in multinational operations?

launching a new era of development of the Army and its involvement in multinational operations.

The Peace operations law, adopted shortly after that, legally regulated the issues which were the object of great public interest and dispute, such as: the type of operations in which SCG would be involved, the authority and procedures in deciding about the participation in peace operations, the status of the people involved in peace operations and their financing.

The law represented a compromise of the political parties in the Serbia and Montenegro Assembly which had different views about the necessity, scope and importance of the participation of Serbia and Montenegro in peace operations.

The complexity of legal procedure and slow consideration of these issues on the part of the authorities reflect a considerably widespread view that involvement in peace operations is not the current priority of the state union. The result was that, during 2005, the Assembly of SCG did not manage to

оспособљавању кадра и припреми јединица за евентуално ангажовање у мировним операцијама. Одуство политичке одлуке и обезбеђење наменских финансијских средстава негативно се одразило на брзину усвајања системских мера у систему одбране, које би створиле потребне организацијске, кадровске и логистичке услове за припрему, ангажовање и замену јединица у мировним операцијама.

Нема дилеме да постојећи степен професионализације Војске, садржај система обуке јединица, степен и квалитет опремљености јединица, као и развијеност система командовања не обезбеђују повољне услове за учешће јединица ВСЦГ у мировним операцијама. Међутим, изражена спремност једног броја развијених земаља (Норвешка, Белгија, Италија) да пружи потребну стручну и логистичку подршку у припреми и ангажовању снага у саставу сопствених националних контингената, пружа веома добар оквир за развој ове делатности. Ово је већ прилично јасно и прецизно трасиран пут којим су прошле скоро све земље у транзицији.

Вишеструка корист

Искуства земаља у региону указују на вишеструку корист од оваквих ангажмана. Учешће у мултинационалним операцијама које су предводиле регионалне организације представљао је најконкретнији метод стварања партнерских односа са земљама ЕУ и НАТО, које је доносило политичку корист овим земљама, пре свега у јачању процеса интеграције ових земаља у регионалне организације.

Стручна и логистичка подршка у припреми и ангажовању јединица била је од изузетне важности за обезбеђење интероперабилности јединица и команди Војске, подсистема и система одбране са системом НАТО и ЕУ.

Постепено и по врсти и јачини јединица (санитетски тимови, војна полиција, инжењеријски тимови) промишљено укључивање Војске СЦГ у мултинационалне операције допринело би знатно бољој политичкој позицији Србије и Црне Горе за испуњење стратешких спољнополитичких циљева и убрзање процеса реформе Војске. Војска поседује довољне људске ресурсе и стручна знања да одговори овим захтевима. Остављање ове делатности за неко боље време у будућности супротно је искуствима других земаља које су једнодушне у ставу: учешће у мултинационалним операцијама било је велики изазов за државу и војску, али и инструмент који је највише допринео у остваривању државних и националних интереса сваке земље.

consider the suggestions of the Council of Ministers about the participation in new peace missions (in Sudan and ISAF in Afghanistan) or make a decision about continuing Serbia and Montenegro's participation in existing peace missions. Responding to the conclusions of the Council of Ministers, the Ministry of Defense of Serbia and Montenegro undertook a series of measures aimed at educating personnel and preparing units for possible engagement in peace operations. The lack of political decision and special-purpose funds had a negative effect on the promptness of adopting system measures in the defense system which would provide necessary organizational, personnel and logistic conditions for preparing, engaging and substituting of units in the peace operations.

Doubtless, the present level of creating a professional Army, the contents of the unit training system, the level and quality of unit equipment and the development of the command system do not provide satisfactory conditions for the participation of the Serbia and Montenegro Army in peace operations.

Multiple benefits

However, the readiness of some developed countries (Norway, Belgium and Italy) to provide necessary expert and logistic support in preparing and engaging of our forces within their own national contingents provides very good scope for the development of this activity. This is already a rather clear and precisely paved road which was thread by all countries in the process of transition.

The experiences of the region countries point to multiple benefits from such an engagement. The participation in multinational operations led by regional organizations represented the most concrete method of creating partnerships with the EU and NATO countries. This method brought political benefit to these countries, primarily in strengthening the process of their integration into regional organizations.

Expert and logistic support in preparing and engaging of units were of utmost importance for providing interoperability of the Army units and commands, subsystems and the defense system with the NATO and EU systems.

Gradual and clever involvement of the Serbia and Montenegro Army in multinational operations, according to the type and strength of the units, would significantly contribute to a better political position of Serbia and Montenegro in the fulfillment of strategic foreign policy goals and acceleration of the Army reform process. The Army has sufficient human resources and expertise to meet these demands. Postponing of these activities for better times opposes the experiences of the other countries that are unanimous in the determination that the participation in peace operations was a great challenge for both the country and the army but also the best way to realize state and national interests of every country.

**Аутор је пуковник, начелник Центра за мировне операције Војске СЦГ*

** The author is a colonel, the chief of the Peace Operations Centre of the Army of SCG*

Уместо једне, ДВЕ АРМИЈЕ

By Radosav Martinovic

Пише:
**Радосав
Мартиновић***

Фридрих Еберт Фондација и Фонд "Љуба Давидовић" су почетком 2001. године покренули серију о круглих столова под насловом "Србија и Црна Гора - поглед у будућност" са жељом да дају допринос јавној дебати о овом важном питању за грађане обије државе. Идеја је била да експерти различитих профила дају свој суд о томе како најбоље уредити односе Србије и Црне Горе и на који начин је то најбоље учинити.

На укупно пет округлих столова одржаних у Београду стручњаци су из економског, правног и политичког угла, из угла европских интеграција, те безбједносног и угла јавног мњења давали своје оцијене о томе где се Србија и Црна Гора налазе тада и гдје би требало да се нађу у скоројјој будућности водећи рачуна, прије свега, о интересу својих грађана, али и о ширем интересу међународне заједнице. Тематски дио "Србија и Црна Гора - поглед у будућност из безбједносног угла", одржан је 05. априла 2001. године. На њему је овај аутор имао излагање на тему која се третира овим чланком.

Фридрих Еберт Стифтунг издао је 2002. године Публикацију "Србија и Црна Гора - поглед у будућност", у којој се на странама од 169. до 175. могу прочитати детаљи у вези са могућом трансформацијом тадашње Војске Југославије на српски и црногорски дио. Од тада, па до сада, мало тога се промијенило.

Алармантно стање

Уставна повеља државне заједнице Србија и Црна Гора дефинише право државе чланице да демократском вољом својих грађана промијени постојећи државно-правни аранжман. Могуће опције су државна заједница, савез независних држава или потпуна независност двије државе. Која ће опција бити у будућности одлучиће грађани Црне Горе и Србије. Међутим, двије од поменуте три могућности будућег државног аранжмана претпостављају постојање

Еarly in 2001, the Fridrich Ebert Foundation and "Ljuba Davidovic" Fund initiated a series of round tables entitled "Serbia and Montenegro - a view into the future" with a wish to give a contribution to the public debate on this important issue for the citizens of both states. The idea was that experts of various profiles give their opinion of the best way to arrange the relations between Serbia and Montenegro and how to do it. There were five such tables held in Belgrade where the experts in economy, law, politics, European integrations, security and public opinion gave their estimates of where Serbia and Montenegro was then and where it should be in near future, bearing in mind, above all, the interest of their citizens, but also the broader interest of the international community.

The topic "Serbia and Montenegro - a view into the future from the security perspective" was considered on April 5, 2001. This author was one of the speakers on the topic of this article.

In 2002, Fridrich Ebert Stiftung issued a publication "Serbia and Montenegro - a view into the future" which, on pages 169-175, contained the details regarding possible transformation of former Yugoslav Army into Serbian and Montenegrin parts. Little has changed since then.

Alarming situation

The Constitutional Charter of the State Union of Serbia and Montenegro defines the right of each member state to change the current governmental and legal arrangement by the power of democratic will of its citizens. The possible options are state union, association of the independent states or total independence of the two states. The citizens of Serbia and Montenegro will decide which option will prevail in the future. However, two of three mentioned options allow for the existence of two armies. That fact inspired and motivated the author of this article to present arguments to the public concerning the model of transformation of the Serbia and Montenegro Army.

It is only evident that the reform of the Serbia and Montenegro Army is not being executed satisfactorily. The consequences have been multiplying and are becoming alarming. Given this situation, the strategic goals of joining the Partnership for Peace and other Euro-Atlantic structures are becoming a do-

двје војске. Та чињеница представља мотив и инспирацију да аутор овог чланка јавности саопшти и аргументује модел трансформације Војске Србије и Црне Горе.

Евидентно је да се реформа Војске Србије и Црне Горе не остварује на задовољавајући начин. Посљедице се мултипликују и прелазе у зону алармантности. Са таквим стањем, стратешки циљеви учлањења у Партнерство за мир и друге евроатлантске структуре постају имагинација. Неспорно је да се такво стање више не може толерисати и да оно императивно изискује конкретна рјешења.

Могуће рјешење је трансформација Војске Србије и Црне Горе, коју су експерти предлагали још 2001. године и која би се заснивала на историјским и актуелним реалностима.

Флексибилност понуђеног модела, омогућава да се уз одговарајућу корекцију може примијенити и у евентуалној опцији да се бирачи определијеле за неки вид заједничког државног аранжмана. Ако се то догоди, онда би пројектни стратешки циљ представљао: реформом и развојем Војске Србије и Црне Горе обезбједити стварање професионалне, ефективне и ефикасне војске, укључене у евро-атлантске безбједносне интеграције, мање бројне, али модернизоване, опремљене и оспособљене за реализацију мисија и задатака, материјално и финансијски одрживе.

Организација, такве војске, заснивала би се на модуларном принципу, са бројном величином у распону од 0,2 до 0,4 одсто

**Од три могуће опције
које Србији и Црној Гори
стоје на располагању, две
омогућавају да свака
од њих на крају добије
властите трупе**

популације, са могућношћу асиметричне заступљености држава чланица.

Однос оперативног и мобилисаног контингента војске износио би до 1:3, такође са могућношћу асиметричног рјешења у државама чланицама, на примјер за Црну Гору примјерено је 1:2.

Бројна величина сукцесивно би се редуцирала, са почетних од око 40.500 до циљних око 8.000 припадника, са тајмингом

main of imagination. It is indisputable that such a condition cannot be tolerated any more and that it imperatively seeks concrete solutions.

The possible solution is the transformation of the Serbia and Montenegro Army, which was proposed by the experts back in 2001, and which would be founded upon historical and current realities. With proper corrections, the flexibility of the proposed model enables its eventual application in case voters opt for some kind of common state arrangement. Should this

**There are three possible
options available for Serbia
and Montenegro,
two of which enable each
state to eventually have its
own troops**

happen, the strategic goal of the project would be: to provide, by means of reform and development, the establishment of professional, effective and efficient Army involved in Euro-Atlantic security integrations, less in number but modernized, equipped and trained to conduct missions and tasks, and financially sustainable. The organization of such an army would be based upon the modular system, comprising 0.2% to 0.4% of the population, with the possibility of asymmetric representation of the member states.

The ratio of operational and mobilized contingents of the Army would be 1:3, with the possibility of asymmetric solution in the member states, too. For example, a proper ratio for Montenegro would be 1:2.

The number would be successively reduced from initial 40,500 to targeted 8,000 members of personnel by the end of 2010 i.e. the integration into Euro-Atlantic structures.

Big differences

However, there are numerous strategic parameters which justify the transformation model of the Serbia and Montenegro Army into two armies.

First, Serbia and Montenegro are unequal in the number of inhabitants and consequently in recruitment centers for the

TWO ARMIES
instead of one

реализације до краја 2010. године, односно интеграције у евро-атлантске структуре.

Велике разлике

Међутим, више је стратегијских параметара који потврђују оправданост модела трансформације Војске СЦГ у двије војске.

Србија и Црна Гора су несразмјерне по броју становника, па тиме и по регрутним базама за формацијску попуњу војске. Црној Гори су примјерена рјешења која се односе на веома редуцирану војску са врло кратким војним роком.

Друго, Црна Гора и Србија имају несразмјерне површине својих територија, па тиме и различите потребе за оперативним и мобилизацијским развојем војске.

Треће, Србија и Црна Гора имају, а процјене указују да ће и даље имати неједнаке изазове, ризике и пријетње по њихову националну безбједност, што ће условљавати различита конкретна реаговања државе и могуће ангажовање војске.

МОДЕЛ БЕНЕЛУКСА

Поставља се логично питање, постоји ли данас у Европи примјер за такву или сличну војну сарадњу неких земаља? Постоји. То је, на примјер, војно одбрамбени модел Бенелукса. Кооперативност између белгијске и холандске ратне морнарице је интензивна и реализује се кроз уговор преко интегрисаног оперативног штаба под командом адмирала из Бенелукса. Потписан је и концепт заједничких дејстава ратних ваздухопловстава Белгије, Холандије и Луксембурга сагласно околностима које ће конкретне безбједносне пријетње наметати, а значајно је и учешће копнених снага ових земаља у саставима мултинационалних борбених група Европске уније.

Четврто, Црна Гора и Србија, сходно карактеристикама својих система националне безбједности, имају специфичне реформске циљеве, а како је Војска интегративни елемент тих система, логично је да имају и специфичне потребе у реформи Војске. Пето, Црна Гора и Србија, сходно својим различитим буџетима, имају и имаће различите могућности финансирања Војске, што не само да оправдава, већ и чини нужним постојање двије војске.

Шесто, Црна Гора и Србија имају различите стратегије планирања просторног развоја, па према томе, и различите потребе развоја просторне инфраструктуре за војне потребе. Постојећи број војних комплекса у Црној Гори и њихова површина су данас предимензионирани у односу на њене потребе. Прелиминарне стручне анализе и експертизе указују да су реалне потребе за функционисање и развој система националне одбране Црне Горе на нивоу од око тек шест одсто постојећег броја војних комплекса.

И на крају, можда и најважнији од поменутих параметара представља неистовјетан однос држава чланица Србије и Црне Горе према динамици испуњавања експлицитних услова за почетак и окончање процедуре за учлањење у програм НАТО-а. Партнерство за мир, а касније и у сам НАТО, односно друге евроатлантске структуре.

formational supplementation of the army. Proper solutions for Montenegro are those that refer to a much reduced army with very short time of service.

Second, Serbia and Montenegro have unequally large territories from which arise different needs for operational and mobilization development of the Army.

Third, Serbia and Montenegro have, and it is estimated that they will continue to have disparate challenges, risks and threats to their national security which will require different and concrete state reaction and possible engagement of the Army. Fourth, regarding their national security systems, Serbia and Montenegro have specific reform goals. Since the Army is the integral part of those systems, it is only logical for them to have specific needs in the Army reform.

Fifth, according to their different budgets, Serbia and Montenegro have and will have different possibilities of financing their armies, which not only justifies but makes necessary the existence of the two armies.

Sixth, Serbia and Montenegro have different strategies of space development planning and consequently, different needs in space infrastructure development for military purposes. The present number and area of military camps in Montenegro are much larger in relation to its needs. Preliminary expert analyses point out that the actual need for functioning and development of the national security system of Montenegro is only about 6% of the current number of military camps.

In the end, maybe the most important parameter of all is the unequal relation of the two states towards the dynamics of meeting the explicit conditions for the beginning and conclusion of the procedure for joining NATO's program Partnership for Peace and later on NATO itself and other Euro-Atlantic structures.

Conversion without complications

The foundation for establishing the Montenegrin army would be the existing constituents of the Serbia and Montenegro Army which are located on the territory of Montenegro. They would be reinforced by a certain number of aircrafts, primarily helicopters as well as the existing units of the Ministry of Internal Affairs of Montenegro: Special Antiterrorist Unit, Special Police Unit and Special Divers Unit.

The Montenegrin army would carry out the defined tasks internally and externally. Internally, those would be the defense of vital national interests of Montenegro and its citizens, prevention of armed threats to national security, subsidiary support to regular police, coast guard and customs, training of personnel and establishing organizational units, helping state institutions in cases of ecological, natural or artificially induced disasters and catastrophes, as well as involvement in conducting the state protocol. Externally, the tasks would involve supporting state institutions in the prevention, management, establishing and keeping of peace in the region and the world, participation in peace operations under the auspices of UN, EU, OEBS and NATO and participation in international military cooperation.

It would be possible to convert the existing capacities of the Serbia and Montenegro Army without much complication. The signing of bilateral interstate agreement between Serbia

За формирање црногорске војске основу би чинили постојећи састави Војске Србије и Црне Горе који су лоцирани на територији Црне Горе, уз ојачања одређеним бројем ваздухоплова, првенствено хеликоптерима. Такође, у њен састав би биле инкорпориране постојеће јединице Министарства унутрашњих послова Црне Горе - Специјална антитерористичка јединица, Посебна јединица полиције и Специјална ронилачка јединица.

Конверзија без компликација

Црногорска војска би дефинисане задатке извршавала на унутрашњем и спољном плану. На унутрашњем плану то би били одбрана виталних националних интереса Црне Горе и њених грађана, превентивно дјеловање код оружаног угрожавања националне безбједности, субсидијарна подршка редовном саставу полиције, пограничне полиције, обалској стражи и царини, оспособљавање људства и организационих јединица, пружање помоћи државним институцијама у случају еколошких, природних или вјештачки изазваних непогода и катастрофа, као и учешће у обављању државног протокола. Задаци на спољном плану били би подршка државним институцијама у превенцији, менаџменту, изградњи и очувању мира у региону и свијету, учешће у мировним операцијама под мандатом Организације уједињених нација, Европске уније, ОЕБС-а и НАТО-а и учешће у међународној војној сарадњи.

Конверзију постојећих капацитета Војске Србије и Црне Горе могуће је извршити без већих компликација. Потписивањем билатералног међудржавног договора између Србије и Црне Горе регулисала би се сва релевантна питања конверзије. Наравно, имплементација таквог договора подразумијева искреност и конструктиван приступ у обје државе. У супротном, биле би продукване сумње у превару или зле наміјере оног другог.

У сублимати, основни ефекти те конверзије били би формирање црногорске војске издвајањем јединица, команди и установа Војске СЦГ које су лоциране на територији Црне Горе, а то су Подгорички корпус, Морнарица, јединице, ваздухопловства и противваздушне одбране, Самосталне јединице Генералштаба, а то се односи и на самосталне команде, јединице и установе Министарства одбране СЦГ. Српски дио Војске укинуо би наведене команде јединица и установа и реорганизовао би сопствени дио према посебном плану.

У међусобно договореном року била би допуштена могућност старјешинском кадру да одабере у којој војсци ће наставити каријеру. У обје државе било би регулисано пензијско осигурање припадника Војске СЦГ, као и питања војног школовања, архивског фонда, планске подјеле техничких и интендантских материјалних средстава, погонских средстава и залиха муниције.

Свака држава би, затим, међународним организацијама за контролу наоружања у региону пријавила властите количине којима располаже, што подразумијева утврђивање нових подквота за обје војске у складу са споразумима у Дејтону и Фиренци.

**Аутор је генерал, саветник у Влади Републике Црне Горе*

and Montenegro would regulate all the relevant issues of conversion. Naturally, the implementation of such an agreement requires honesty and a constructive approach of both states. Otherwise, the suspicions of deceit or malicious intentions would arise.

In short, the basic effects of this conversion would be establishing the Montenegrin army by exerting of units, commands and institutions of the Serbia and Montenegro Army that are located on the territory of Montenegro. Those are the Podgorica Corp, Navy, Air force and Antiaircraft defense units, independent units of the Headquarters and independent commands, units and institutions of the Ministry of Defense of Serbia and Montenegro.

The Serbian part of the Army would cancel the mentioned commands of units and institutions and reorganize its own part of the Army according to a special plan. Within a mutually arranged deadline the senior officers would be allowed the possibility of deciding in which army to continue their career, the both states would regulate the pensions of their men, the issue of military education, archives, planned division of technical and quartermaster material means, vehicles and ammunition supplies would also be defined.

Each state would consequently report the amount of its arms to the international organizations for armament control in the region, which includes the determining of new sub quotes

THE BENELUX MODEL

A logical question imposes – is there an example for such or similar military cooperation between countries in Europe? Yes, there is. It is the military-defense pattern of Benelux. The cooperation between Belgian and Holland Navy is intense and is realized by the agreement of integrated operational Headquarters which is under the command of the admiral from Benelux. They signed the concept of common action of Belgium, Holland and Luxembourg Air Forces regarding concrete security threats. There is also a significant contribution of their land force in multinational combat units of the European Union.

for the both armies in accordance with the Agreements from Daytona and Florence.

**The author is a general and a counselor in the Government of Montenegro*

Балкански корак ка ЕУ

Пише:
**Александра
Мијалковић***

За саму Европску унију, прошла година убраја се међу најтеже у њеној историји. Док је у мају 2004. пуна поноса и ентузијазма славила своје долге највеће проширење - пријем десет нових чланица (први пут, ту су и бивше комунистичке земље источне и централне Европе), у лето 2005. опростила се од једног од најамбициознијих подухвата који је икад предузела, Устава ЕУ. Након што су грађани Француске и Холандије на референдумима јасно рекли «не» европском уставу, постало је јасно да су и национални лидери и бриселски званичници изгубили поверење својих гласача, да је пољуљан концепт ЕУ као својеврсне снажне, добро организоване и утицајне «надржаве», и да је, најзад, доведено у питање и њено даље проширење, пре свега на Турску, али и на југоисток континента. Наиме, као један од главних «криваца» за неуспех устава наведен је страх житеља ЕУ да ће пријем нових чланица још више продубити економску и социјалну кризу унутар Уније. Отпор према «дошљацима» с једне, и гнев према непријатељски расположеним «домороцима», с друге стране, кулминирали су прошле јесени серијом протеста у Француској. Година замало да се заврши још једним поразом ЕУ: у готово безнадежној ситуацији, кад је изгледало да нови седмогодишњи буџет «двадесетпеторке» неће скоро бити усвојен, Велика Британија, која је од јула до децембра председавала Унији, успела је да постигне сагласност чланица, мада неке важне ставке нису до краја разјашњене.

Европа «надохват руке»

Упркос оваквом развоју догађаја, за Србију и Црну Гору је 2005. била веома успешна година на њеном путу евроатлантских интеграција. У априлу смо, најзад, из Брисела добили позитивну студију о изводљивости, која је омогућила да у октобру почнемо званичне преговоре о потписивању споразума о стабилизацији и придруживању (ССП) са Европском унијом. Тада је Оли Рен, комесар ЕУ за проширење, поручио да је «европска будућност СЦГ такође надохват руке» и да је сванула «европска зора» над западним Балканом (наиме, у исто време је Хрватска, кандидат за члана ЕУ, почела преговоре о уласку у Унију, нешто касније

By Aleksandra Mijalkovic

For the European Union itself, the past year was one of the hardest in its history. While in May 2004, EU had celebrated its largest expansion until then - the admission of ten new members - in summer of 2005 it had to abandon one of the most ambitious projects ever, the EU Constitution. After the French and the Dutch had clearly expressed their disapproval of the European constitution, in the referendum it became obvious that national leaders and Brussels' officials no longer enjoy their voters' confidence and that the concept of EU as a powerful, well-organized and influential "super state" has been weakened. Finally, its further expansion, especially to Turkey, but also to the southeast of the continent, is now questionable. Namely, as one of the major "culprits" for the failure of the Constitution, they mentioned the fear of EU inhabitants that the admission of new members would deepen the economic and social crisis inside the Union. Resistance to "newcomers" on the one hand, and anger towards the hostile "natives" on the other, has culminated last fall in a series of protests in France.

Last year almost ended in another defeat of the EU: in an almost hopeless situation, when it seemed as if the new seven-year budget plan of the 25 member states wouldn't be adopted, Great Britain, which presided over the Union from July to December, managed to achieve a concord of the members, although some important items haven't been fully resolved.

Europe "at our fingertips"

In spite of this development of events, the year 2005 was very successful for Serbia and Montenegro concerning its course towards the euroatlantic integrations. In April, we had finally obtained the positive feasibility study, that enabled us to begin official negotiations about the signing of the Stabilisation and Association Agreement with the European Union in October. It is then that Olly Ren, the EU Enlargement Commissioner, stated that "Europe is at the fingertips of Serbia and Montenegro" and that "European light has dawned over the western Balkans" (namely, at the same time Croatia, a candidate member of the EU, began negotiations about the admission to the Union, afterwards Macedonia gained the status of a candidate, and Bosnia and Herzegovina got the "green light" for the beginning of the negotiations on Stabilisation and Association). However, both Ren and Javier Solana, the EU high representative for safety and foreign policy, emphasized that everything we do as a potential member of the EU will be thoroughly investigated, and that omissions and mistakes won't be tolerated, while the criteria for evaluating our success will be intensified. The possible date for our country signing the Agreement is the year 2006. That is, if no obstacles, that would decelerate or even temporarily inhibit the process, should arise. That might happen unless the basic requirement is satisfied, that is, a full cooperation with the tribunal in Hague (which is quite inadequate at the moment), or in case Montenegro achieves independence this spring and the state community disintegrates (in which case Serbia and Montenegro would from double-track negotiations now negotiate

Македонија је стекла статус кандидата, а БиХ добила «зелено светло» за отварање преговора о ССП).

Додуше, и Рен, баш као и Хавијер Солана, високи представник ЕУ за безбедност и спољну политику, истакли су да ће све што, као потенцијална чланица ЕУ радимо, бити посматрано «кроз двоструку лупу», да неће бити толерисања пропуста и грешака, а критеријуми за оцењивање наше успешности биће пооштрени. Као датум кад би наша земља могла потписати ССП наведена је 2006. година, наравно, уколико не искрсну препреке које би цео процес успориле или чак привремено зауставиле. То би се могло догодити ако не испунимо основни предуслов, а то је пуна сарадња са Хашким трибуналом (која тренутно веома траљаво иде), или ако овог пролећа Црна Гора изгласа независност и државна заједница се распадне (у том случају би Србија и Црна Гора са «двоструког» колосека прешле на засебне преговоре са ЕУ, на основу новог мандата које би Европска комисија затражила од Савета министара ЕУ, и склопиле засебне споразуме о стабилизацији и придруживању), или ако се закомпликују преговори о будућем статусу Космета. Европска унија од Београда очекује, како је наведено, «конструктивни ангажман» по овом питању. Упоредо са приближавањем ЕУ, наша је земља прошле године остварила и напредак у сарадњи са НАТО-ом. Почетком новембра Скупштина СЦГ је ратификовала веома важан споразум са алијансом (који су у јулу потписали министар

У 2005. се ЕУ опростила од свог «мртворођеног» устава, али су СЦГ и цео западни Балкан учинили значајан напредак

спољних послова СЦГ Вук Драшковић и генерални секретар НАТО-а Јап де Хоф Схефер) о такозваним копненим линијама комуникације преко територије наше земље. Документ, поред осталог, предвиђа слободан транзит трупа НАТО, робе и материјала за потребе мировних операција на Балкану.

«Овај споразум додатно потврђује да смо демократска земља у којој се поштују принципи владавине права и контроле власти. То је и добра порука онима који прате реформе система одбране у СЦГ, и убедљиво најјачи сигнал да је СЦГ опредељена за евроатлантске интеграције и да се озбиљно припрема за чланство у ЕУ, улазак у програм НАТО Партнерство за мир – оцењује др Бранко Милинковић, специјални изасланик СЦГ при НАТО-у у Бриселу.

Према изјавама званичника НАТО-а, наша земља би могла да уђе у Партнерство за мир одмах чим испуни онај једини преостали услов, а то је хапшење Ратка Младића и његова предаја Хашком трибуналу. После тога, могли бисмо, ако желимо, веома брзо да затражимо и чланство у НАТО-у, а «није немогуће» да бисмо, уколико убрзамо припреме, у ову организацију могли да уђемо за две године, заједно са Албанијом, Македонијом и Хрватском.

Пакет за ЕУ: Балкан, лако ломљиво

separately with the EU on the basis of a new mandate which the European committee would have to seek from the EU Council of Ministers, and each country would sign a seprate agreement on stabilization and association).The problems might also occur if negotiations about the future status of Kosovo come across further complications. The European Union expects Belgrade to be “constructively engaged” in this matter. Parallel to approaching the EU, last year our country has also made progress in cooperation with NATO. At the beginning of November, the Serbia and Montenegro Parliament ratified a very significant agreement with the Alliance (Minister of foreign affairs, Vuk Draskovic and General Secretary of NATO, Japp De Hoop Scheffer have signed this agreement in July) concerning the so-called terrestrial lines of communication across the territory of our country. That document, among other things, stipulates a free transit of NATO troops, merchandise and materials for the needs of the peace operations in the Balkans.

-This agreement reaffirms the fact that we live in a democratic country in which the principles of the rule of law and control of authority are obeyed. That is also a good message to those who scrutinize the reforms of the defense system in Serbia and Montenegro, and a convincing signal that SM is inclined toward Euro-Atlantic integrations and that it is seriously preparing for the membership in the EU and for the admission to the NATO Partnership for Peace Program – according to dr Branko Milinkovic, Ph.D, special delegate of SM at NATO in Brussels. According to statements of the NATO officials, our country could enter the Partnership for Peace right after it fulfills the only condition left, to arrest Ratko Mladic and hand him over to the tribunal in Hague. Quickly after that, we could request, if we wanted, membership in NATO and, if we speed up the preparations, it is even possible for us to enter this organization in two years, together with Albania, Macedonia and Croatia.

Dr Tanja Mišćević, head of the Serbian government office for joining the EU (moreover, she is a profoessor at the Faculty of Po-

A step toward EU

Др Тања Мишчевић, шефова канцеларије владе Србије за придруживање ЕУ (иначе професорка на Факултету политичких наука у Београду) објашњава да нам је Брисел јасно ставио до знања да смо добродошли у ЕУ, али да ће датум нашег уласка зависити искључиво од брзине и ефикасности којом спроводимо реформе у земљи.

Пољуљани оптимизам

Приступање Унији, међутим, није само по себи циљ, истиче др Мишчевић, већ је средство да постигнемо све оно што би и иначе требало да урадимо, а то је изградња модерне демократске државе, са јаким институцијама које гарантују владавину права, поштовање људских права, толеранцију, испуњавање међународних обавеза, слободно тржиште, економски развој... У том смислу, Европска унија је “мерило нормалности” којој тежимо, а чланство у Унији снажан покретачки мотив за промене – оцењује др Тања Мишчевић. Подстицају реформама у нашој земљи је, поред осталог, лане допринело и отварање неких европских (претприступних) фондова за СЦГ и остале земље западног Балкана, који су раније били намењени искључиво кандидатима за ЕУ.

Ипак, првобитни оптимизам европског комесара Олија Рена, који је пре неки месец оценио да би наша земља могла до краја ове године да потпише ССП са Европском унијом, а до 2014. можда и да постане пуноправна чланица Уније, као да је спласнуо после божићних и новогодишњих празника. Незадовољство главне хашке тужитељке изостанком конкретних резултата сарадње са српским властима подударило се са непомирљивим ставовима Београда и Приштине у погледу будућег статуса Космета и све неизвеснијим опстанком државне заједнице СЦГ. Није, на жалост, много урађено ни на отклањању мањкавости на које је Европска комисија указала у свом последњем извештају о напретку СЦГ у процесу европске интеграције.

Ту је, додуше, оцењено да привреде обе републике донекле функционишу по тржишним правилима и остварују релативно добар привредни раст, похваљени су смањење спољног дуга и реформе банкарских система, али су критиковани макроекономска нестабилност, повећање инфлаторних притисака и мали удео приватног сектора у бруто националном производу и Србије и Црне Горе. «Озбиљно забрињавају» организовани криминали и корупција, а политичка ситуација, као и стање демократије и владавине права, још нису довољно стабилни. Демократске институције и даље «пате од структурних слабости», капацитет државне администрације је углавном слаб, а реформа одбране наилази на озбиљне препреке „због недовољне демократске контроле и помањкања увида у финансијско управљање”.

Домаћи стручњаци и добронамерни страни посматрачи крајње озбиљно упозоравају српску и црногорску политичку елиту да се што пре окану међусобних чарки и оптуживања, и са непоколебљивом преданошћу посвете отклањању тих препрека које не само што могу успорити наш напредак ка чланству у ЕУ, већ могу довести у питање и постигнуте реформе у земљи. А свако даље заостајање значило би корак напрат у прошлост које смо се једва ослободили.

**Аутор је новинарка “Политике”*

litical Sciences in Belgrade) explains that the official Brussels has clearly informed us that we are welcome in EU, but that the date of our admission will depend exclusively on the pace and efficiency with which we conduct the reforms in our country. However, joining the Union, stresses Dr Mišćević, is not a goal in itself but a means of achieving all those things we are supposed to do anyway, and that is, the building of a modern, democratic state with firm institutions which would guarantee the rule of law, respect of the human rights, tolerance, fulfillment of international obligations, free market, economic development. In that sense, the European Union is a criterion of “normality” that we aspire to, and membership in the Union is a strong driving force for changes – says Tanja Mišćević, Ph.D. Among other things, last years’ openings of certain European funds for SM and other countries of the western Balkans, which had earlier been intended solely for candidate members, have induced reforms in our country. Nevertheless, a

In 2005, EU has given up its constitution nevertheless a significant progress has been made in the Balkans

few months ago Olly Ren evaluated that our country has a chance of signing the Agreement on Stabilisation and Association with the EU by the end of this year and by 2014 it may become a full member of the EU, but his original optimism has dwindled after Christmas and New Year holidays. The Chief prosecutor at The Hague hasn't been satisfied due to the absence of concrete results of the collaboration with Serbian authorities. That coincided with irreconcilable attitudes from Belgrade and Pristina concerning the future status of Kosovo and the ever more doubtful survival of the Serbia and Montenegro state union. Unfortunately, little has been done to complement the shortages that are preventing the progress of the process of European integration for Serbia and Montenegro. The European Commission has pointed them out in its last report on that progress. In that report, however, it is stated that the economy of both republics are to a certain degree functioning in accordance to the market regulations, and that they realize a relatively solid economic growth. Also, the reduction of foreign debt and the reforms of the banking systems have been commended, but the macroeconomic instability, the increase of inflationary pressures and the fact that a small part of the private sector is in the gross national production of both Serbia and Montenegro have been criticized. Quite disturbing are the organized crime and corruption, as well as the political situation, the state of democracy and the rule of law which are not stable enough. Democratic institutions still suffer because of the “structural weaknesses”, and the state administration capacities are mostly weak. Moreover, the reform of the defense system is encountering some serious obstacles due to “insufficient democratic control and lack of insight into the financial management”. Internal experts and well-meaning foreign observers are most gravely reminding the SM political elite to set aside mutual accusations and quarrels, and to dedicate themselves firmly to eliminating these obstacles which could not only slow down our progress towards the membership in the EU, but could also endanger the attained reforms in our country. Any further lagging would take us a step back into the past which we got rid of with greatest difficulty.

**The author is a journalist at the newspaper “Politika”*

БРИСЕЛ, АТОМИЈУМ - BRUSSELS, ATOMIUM

Бурунди (данас Руанда и Бурунди), такође су постале белгијске. Белгијски Конго је стекао независност 1960, а Руанда и Бурунди 1962. године.

За време I и II светског рата Белгија је била под немачком окупацијом. По ослобођењу била је један од оснивача Уједињених нација, НАТО-а, Европске заједнице за угљ и челик, као и Бенелукса. Двадесети век био је за Белгију обележен и тензијама између две главне етничке заједнице. На северу, у Фландрији су Фламанци који говоре холандски. На југу су Валонци, који говоре француски. Захтеви за већу аутономију у овим регионима резултирали су конституционалним променама током седамдесетих и осамдесетих година прошлог века. Регионализацијом и широм аутономијом за ове области тензије су смањене, а Белгија је од унитарне постала федерална држава са три области и три језичке заједнице, од којих је трећа област Брисел, главни град и регион, у коме се говори и француски и фламански. Провинција са немачким говорним подручјем је део Валонске регије. Ревизијом устава, односно федерализацијом државе 1993. године, регионалне власти су добиле већа овлашћења, нарочито у области економије, образовања и културе. Тиме су Белгијанци и у пракси потврдили своје национално гесло „Снага је у јединству“, и успели да реше вишедеценијски проблем између два дела земље, у којима се говоре три различита језика.

У економском погледу, Белгија представља један модеран систем заснован на приватној иницијативи, чији успех почива, између осталог, и на повољном географском

- Burundi (today Rwanda and Burundi) became Belgian in 1916. Belgian Congo gained independence in 1960, while Rwanda and Burundi gained it in 1962.

During World War I and World War II Belgium was occupied by Germany. After it had been liberated, Belgium became one of the founders of the United Nations, NATO, the European Union for coal and steel, and Benelux. Twentieth century was also characterized by tensions between the two main ethnic communities. Flemings live in Flanders, the northern part of the country where the official language is Dutch. Walloons, who speak French, live in Wallonia which is located in the south. Demands for a larger autonomy in these regions have resulted in constitutional changes in the 70s and the 80s of the century. Tensions were reduced with regionalization and establishment of a wider degree of autonomy for these areas. Belgium then became a federal state consisting of three regions and three language communities, third of which is Brussels, the capital city and region where French and Dutch share official language status. There is also a German-speaking province in Wallonia. When the constitution was revised in 1993, or rather when the state became federal, regional authorities gained larger authorizations, particularly in the educational, economic and cultural spheres. That is how, in experience, the Belgians have confirmed their national motto: „The strength is in unity“, and therefore managed to solve the problem that lasted for decades, between two parts of the country where three different languages are spoken.

Economically speaking, Belgium functions as a modern system based on private initiative and it is also successful because of

положају и развијеној саобраћајној мрежи. Привреда земље се ослања на услужне делатности, док је индустрија сконцентрисана углавном у северном, фламанском делу. Три четвртине трговине одвија се са земљама ЕУ. Успех белгијске економије је и у добро избалансираном буџету, односно уравнотежености производње и потрошње.

У Белгији се налази седиште НАТО-а, седишта већег броја институција и администрације Европске уније, укључујући Европску комисију и Европски савет, а у Бриселу се одржава и већина заседања Европског парламента.

Политички систем

Краљевина Белгија је федерална парламентарна демократија и уставна монархија, која је еволуирала од унитарне до федералне државе након II светског рата. То је разлог што данас постоје три нивоа власти: федерална, регионална и провинцијска, са комплексном поделом функција и одговорности. Федерална власт је задужена за спољне послове, одбрану и војску, социјалну политику, економски развој итд, са одређеним ограничењима у областима образовања и културе. Регионална власт има ингеренција у погледу својинских односа на тој територији, регионалне економије, транспорта и трговине, док су језичке провинције надлежне за језик, културу и образовање (школе, библиотеке, позоришта).

Бикамерални (двodomни) парламент састоји се од Сената и Представничког дома. Први чине директно изабрани политички представници (40 места) и представници региона и језичких провинција (31 место). Други чине пропорционалним системом изабрани кандидати (њих 150). Оба дома су са мандатом од четири године. Белгија је једна од ретких земаља у којој је гласање обавезно, па је излазност на изборе међу највишим у свету.

На челу владе, коју формално именује монарх, јесте премијер из већинске партије или коалиције. Њега обично поставља монарх, а потврђује парламент. Број министара који говоре холандски, односно француски је, према уставу, подједнак. Цео комплексни политички механизам у Белгији

У Белгији се налази седиште НАТО-а, седишта већег броја институција и администрације Европске уније, укључујући Европску комисију и Европски савет, а у Бриселу се одржава и већина заседања Европског парламента

уређен је са циљем да различите језичке заједнице не буду дискриминаторски представљене. Три основне политичке оријентације око којих се групише већина партија у Белгији јесу: либерална, хришћанско-демократска и социјално-демократска. У последње време приметан је и утицај

its convenient geographical location and well-developed traffic system. The economy of the country basically relies on the service trade, while the industry is mainly concentrated in the northern part, where the Flemings live. Three quarters of trade are conducted in member countries of the EU. The success of Belgian economy is also due to a well-balanced budget, that is, it is based on a balance between production and consumption. Belgium is home to the headquarters of NATO, as well as the

Belgium is home to the headquarters of NATO, as well as the headquarters of numerous European Union institutions and administrations

headquarters of numerous European Union institutions and administrations, including the European Commission and the European Council. Most of the European Parliament sessions are held in Brussels.

Political system

Belgium is a hereditary constitutional monarchy and a parliamentary democracy, which evolved from a unitary state to a federal state after the World War II. Therefore, nowadays there are three levels of authority: federal, regional and provincial, with a complex division of functions and responsibilities. The federal authorities are responsible for foreign affairs, defense and armed forces, social welfare policy, economic development etc, with certain limitations in educational and cultural spheres. Regional authorities deal with property relations on that territory, and they are responsible for regional economy, transport and trade, while the language provinces are authorized for language, culture and education (schools, libraries, theatres).

Bicameral Parliament consists of a Senate and a House of Representatives. The Senate consists of directly elected political representatives (40 seats) and representatives of regions and language provinces (31 seats). The number of seats in the House of Representatives is constitutionally set at 150, elected from 11 electoral districts. Each district is given a number of seats proportional to its total population (not number of eligible voters). Both have a four year mandate. Voting is compulsory in Belgium so the participation in the elections is among the highest in the world. Prime Minister, appointed by the monarch and ratified by the Parliament, is at the head of the government which is formally designated by the monarch. He is from a party that holds the majority, or a coalition. The

синдиката, интересних и лоби група. Садашњи краљ Алберт II, са доста ограниченим овлашћењима у корист владе, на престолу је од 1993. године, када је наследио свог брата краља Бодуена (Baudouin). Данашњи премијер Ги Верхофштат (Guy Verhofstadt), испред либерално-демократске партије, на челу владе је од 1999. године. У првом мандату (до 2003. године) водио је тзв. дугину владу, јер су је чиниле шест партија из либерално-социјално-демократско-зелене коалиције. То је била прва влада након 1958. у којој није учествовала нека хришћанско-демократска партија. Данашњу либерално-социјално-демократску коалицију чине четири партије. То је омогућило да Белгија у последњих неколико година уреди одређене друштвене односе на прилично либералан начин, односно легализује лаке дроге, еутаназију и бракове истих полова.

Спољна политика и безбедност

Краљевина Белгија води већ дуго активну спољну политику, с обзиром на њено чланство у бројним међународним организацијама, међу којима су и УН, НАТО и ЕУ. У оквиру ЕУ, Белгија има улогу у креирању “заједничке спољне и безбедносне политике” (CFSP). У оквиру тога, специјални представник ЕУ за Блиски исток је управо из Белгије, и треба да допринесе заједничкој улози САД, УН, ЕУ и Русије у овом региону. Осим на Балкану и Блиском истоку, ЕУ је, између осталог и заслугом Белгије, почела да води активнију политику и у Африци. Криза у Ираку је била сигнал за земље ЕУ да донесу документ (Европска безбедносна стратегија, 12. децембра 2003.) у коме је Европска унија дефинисана као значајан геополитички фактор у међународним односима. Међутим, услов за ефективну спољну политику Уније јесу ефективни војни капацитети, на којима тек треба радити. Значајна за спољну политику Белгије је и “Европска безбедносна и одбрамбена политика” (ESDP), која треба да

number of Dutch-speaking and French-speaking ministers is constitutionally equal. This complex political system is arranged with an aim to prevent discrimination against different language communities. Three basic political orientations are: Liberal, Christian-Democratic and Social-democratic and most parties in Belgium are grouped around one of them. Lately, the Union, interest and lobby groups are becoming quite influential. The present King, Albert II succeeded his brother, King Baudouin in 1993 and has been ruling with significantly limited authorities since. The present Prime Minister, Guy Verhofstadt, from the Liberal-democratic party is at the head of the government since 1999. During his first mandate (till 2003.) he chaired a so-called rainbow government, because it consisted of six parties from the liberal-social-democratic-green coalition. In the past few years - that was a first government since 1958. in which none Christian-democratic party took part. The present Liberal-social-democratic coalition consists of four parties. In the past few years, that has enabled Belgium to arrange certain social relations in a quite liberal way, that is, to legalize light drugs, euthanasia and same-sex marriages.

Foreign policy and safety

The Kingdom of Belgium has been carrying out an active foreign policy for a long time, considering its membership in numerous international organizations such as the UN, NATO, and the EU. Within the EU, Belgium has a role in creating a “Common Foreign and Safety Policy” (CFSP). The special representative of the EU for the Middle-East is actually from Belgium, and should contribute to the mutual role of the USA, the UN, the EU and Russia in this region. Belgium is very much responsible for a more active politics of the EU in Africa, besides the Balkans and the Middle-East. The crisis in Iraq was a signal for the EU countries to issue a document (European safety strategy, on December 12th, 2003.) in which the European Union has been defined as a significant geopolitical factor in international relations.

Локација:	Северозападни део Европе, граничи се са Холандијом, Немачком, Луксембургом и Француском, излази на Северно море	Раст становништва:	0,15%, у 2005. години
Главни град:	Брисел	Етничке групе:	Фламанди 58%, Валонци 31%, остали 11%
Монарх:	Краљ Алберт II	Језици:	Холандски 60%, француски 40%, немачки мање од 1%
Величина:	Укупно: 30.528 км², копнени део: 30.278 км², водене површине: 250 км²	Религије:	Католици 75%, протестанти и остали 25%
Клима:	Умерена, са благим зимама и свежим летима, уз доста кише, влаге и облачности	БДП:	316,2 милијарди долара
Становништво:	10.364.388 становника (јул 2005.)	Раст БДП-а:	3,2% 2004. године
Густина насељености:	342 становника по км²	БДП по становнику:	30.600 долара
Животни век:	Просечно 78.62 година (мушкарци 75.44, жене 81.94 година)	Привредна структура:	Пољопривреда 1,3%, индустрија 24,5%, услуге 74,2%
		Стопа незапослености:	12 %
		Буџет:	Приход: 173,7 милијарди долара, расход: 174,8 милијарди долара

допринесе управо развоју неопходних војних способности, у координацији са CFSP. Став Белгије је да таква политика треба да буде темељ безбедности са ове стране Атлантика, компатибилан са НАТО-ом. Такође, став Белгије је и да треба радити на јачању цивилних, а не само војних ресурса, с обзиром на нове изазове као што су тероризам, организовани криминал, оружје за масовно уништење итд. Приоритет је дакле упоредни развој CFSP и ESDP, чиме би ЕУ постала важан фактор у решавању и управљању кризним подручјима, и то не само у Европи (примери у Европи су преузимање мисија НАТО-а од стране снага ЕУ у БиХ и Македонији).

Свој допринос европској безбедности Белгија и кажује и кроз ОЕБС (OSCE). У новом мандату Белгија ће председавати овој организацији.

Као чланица НАТО-а, Белгија ради на спровођењу циљева које је ова алијанса донела, сматрајући да је то једини прави форум за дијалог и заједничке акције између Европе и САД по питањима безбедности. Тако је, након 11. септембра, у циљу борбе против тероризма, у земљи повећана координација различитих државних служби, почевши од државне безбедности, преко федералне полиције и правосуђа, до контроле транспорта, трговине итд. Такође, за борбу против тероризма неопходан је консензус на глобалном нивоу и сарадња између водећих међународних организација, као што су УН, НАТО, ЕУ, ОЕБС... па је Белгија, као чланица свих поменутих, итекако свесна свог доприноса у том процесу.

Оружане снаге Краљевине Белгије

Белгија има модерну армију за коју је карактеристично то што је, у командном смислу, повезана са остале две чланице Бенелукса. Војска броји 42.000 људи, рачунајући и цивиле и на њу се троши око четири милијарде долара годишње, односно 1,3% бруто домаћег производа.

М. Јовановић

Location:	Northwestern part of Europe, bordering Holland, Germany, Luxembourg and France, also bordering the North Sea
Capital city:	Brussels
Monarch:	King Albert II
Area:	Total: 30,528 sq km, Land: 30,278 sq km, Water: 250 sq km
Climate:	temperate; mild winters, cool summers; rainy, humid, cloudy
Population:	10,364,388 inhabitants (July 2005)
Pop. density:	342 inhabitants per sq km
Life expectancy at birth:	Total population average 78.62 years, Male: 75.44 years, Female: 81.94 years
Population growth rate:	0.15% (2005 est.)
Ethnic groups:	Fleming 58%, Walloon 31%, other

Religions:	11% Languages: Dutch (official) 60%, French (official) 40%, German (official) less than 1%, legally bilingual (Dutch and French) Roman Catholic 75%, Protestant or other 25%
GDP - real growth rate:	3.2% (2004 est.)
GDP - per capita:	\$30.600
Economic structure:	Agriculture 1,3%, industry 24,5%, services 74,2%
Unemployment rate:	12%
Budget: revenues:	\$173.7 billion, expenditures: \$174.8 billion

However, the condition for an effective foreign policy of the EU is to have effective military capacities, which is something yet to be done.

"European Safety and Defense Policy" (ESDP) is as important for Belgians foreign policy, for it should contribute to the development of the necessary military capabilities, coordinating with CFSP. Belgium considers that kind of policy to be a good foundation for safety, and compatible with NATO. Belgium is also strongly in favor of the idea of strengthening civil as well as military resources, especially regarding the new challenges, such as terrorism, organized crime, weapons of mass destruction etc. The priority is to have a side-by side development of CFSP and ESDP which would make the EU an important factor in solving and managing critical regions and not only those in Europe (examples in Europe are when NATO took over missions from EU forces in Bosnia and Herzegovina and Macedonia).

Belgium is contributing to European safety through the OSCE and next year it will preside over this organization.

As a member of NATO, Belgium is carrying out the goals that this Alliance has established, for it considers NATO to be the only real forum for dialogue and joint actions between Europe and the USA on the issues of safety. Therefore, after 9/11 a coordination of different civil services and administration of justice has been enhanced in this country. This includes state security, federal police and judiciary, even the transport and trade control etc. Consensus at a global level, as well as cooperation between the leading international organizations such as the UN, NATO, the EU, OSCE... is vital for fighting terrorism, and Belgium, as a member of all of the above-mentioned is, therefore, well-aware of its a great importance in that process.

Belgium Armed Forces

Belgium has a modern armed force, the distinctive feature of which is the fact that, in terms of command, it is linked to the other two members of Benelux. The army numbers 42.000 men, including civilians and around \$4 billion a year are being spent on it, or rather 1.3 per cent GDP.

М. Јовановић

СПАСОНОСНИ КОНСЕНЗУС

Lik Liebo

Foto: Slobodanka Andelković

Сви у Европи сматрају да нема потпуне интеграције Европе без Балкана, каже Лик Лиебо, амбасадор Краљевине Белгије у СЦГ

Један од главних разлога што је Белгија успела да реши проблем мултиетничког и мултикултуралног друштва јесте тај што је целокупно друштво - од грађана, преко политичких лидера, па до економске и интелектуалне елите - успело, током деценија, да постигне сагласност о томе да до уставних промена које нашу земљу од унитарне воде ка федералној држави може да дође једино уз помоћ широког консензуса који се огледа у двотрећинској парламентарној већини.

Ово је за "Атлантис" изјавио Лик Лиебо, амбасадор Краљевине Белгије у Београду. У години када се СЦГ налази пред неколико драматичних политичких изазова, сматрали смо да је прави тренутак за разговор са представником земље у којој се налазе центри оних међународних институција које спадају у спољнополитички приоритет СЦГ. Посебно нас је при том интересовало искуство Белгије у решавању етничких питања, као и став те земље о актуелним унутрашњим и међународним питањима са којима се наша земља суочава.

· *Ваша ексееленцијо, Ви сте представник земље коју карактерише етничка и културна шароликост, у земљи која је досад због сличне шароликости имала много*

Оне of the main reasons that helped Belgium to solve the multiethnic and multicultural society problem was the fact that the whole society – citizens, political leaders, economic and intellectual elite have been agreeing for decades that constitutional changes and the transformation of our state from a unitary to a federal model can only be brought about with a large consensus, reflected in a 2/3rds majority in the parliament. This is what Mr. Luc Liebaut, the Ambassador of the Kingdom of Belgium to Serbia and Montenegro said for "Atlantis".

In the year when Serbia and Montenegro are faced with several dramatic political challenges we regarded this the right moment to talk to the representative of the country that is home to the international institutions that are foreign policy priorities of Serbia and Montenegro. We were especially interested in Belgian experience in solving ethnical issues, as well as this country's attitude towards interior and international matters that our country is facing.

· *Your Excellency, you are the representative of the country that is characterized by ethnic and cultural diversity in the country that has had many problems because of the similar diversity. Could you give us a recipe for peaceful and prosperous mutual life of citizens of different nationalities that, we believe, exists in Belgium between Flemings and Walloons and relatively small number of Belgians who speak German?*

- It is true that Belgium, as well as your country, is characterized by a multiethnic and multicultural society. I think that we have been solving problems related to this situation successfully, which was not an easy process. We had to transform the country from a unitary state into a federation with some confederal elements. This process has been a very long one – it has lasted more than 25 years. During that time we had concerns and fears, we changed the Constitution several times, but luckily the discards and antagonisms remained at the level of the political struggle between the opposing parties.

Conditions for EU and NATO

One of the main reasons why we were able to avoid conflict is the fact we managed to meet the consensus in the whole country on all levels – citizens, political leaders, economic and intellectual elite. And we are proud of this. Moreover, Belgium learned lessons from the destructions in two world wars. It realized how human casualties and material damage could put the society back. Therefore, with rapid industrialization, economic

проблема. Да ли бисте могли да нам дате неки рецепт за миран и просперитетан суживот грађана различитих националности?

- Тачно је да Белгију, као и вашу земљу, одликује мултиетнично и мултикултурно друштво. Ми смо, по мом мишљењу, успешно решили тај проблем. То, свакако, није био лак процес. Јер, требало је земљу која је до тада била унитарна претворити у федерацију, чак са неким конфедералним елементима. Тај процес исто тако није био кратак. Трајао је преко 25 година. За то време постојале су стрепње и страхови. Неколико пута је мењан и Устав, али су на срећу, антагонизми остали на нивоу политичке борбе међу опозиционим партијама.

Услови за ЕУ и НАТО

Један од главних разлога нашег успеха у избегавању конфликта био је у томе што је у земљи успостављен консензус на свим нивоима, од грађана, преко политичких лидера, до економске и интелектуалне елите. И ми смо поносни на то. Осим тога, Белгија је након разарања у два светска рата извукла извесне поуке. Увидела је колико људске жртве и материјална штета могу уназадити једно друштво, и брзом индустријализацијом, економским и културним развојем окренула се ка будућности, у којој се лоше искуство неће више поновити. Трећи битан фактор јесте мирољубива политика која је након Другог светског рата вођена са суседима и међународном заједницом, као и брза интеграција у евроатлантске институције, као што су ЕУ и НАТО, чији је моја земља била и оснивач.

• Судићи по томе што је Брисел истовремено административни центар ЕУ, али и централа НАТО, рекло би се да Ваша земља спада у ред најважнијих на свету. Да ли од тога имате користи, или су можда понекад видљиве и штете, поготово кад је реч о ценама станова?

- То што је Брисел изабран за домаћина ЕУ и НАТО-а, представља пре свега привилегију за мању земљу, али и велику одговорност. На нашим грађанима и политичким лидерима је да оправдају ukazano поверење партнера и савезника. У Бриселу тренутно ради око 60.000 функционера ЕУ, НАТО и страних дипломатских представника, регистрованих у Министарству спољних послова Белгије. Присуство ових људи за нас, с једне стране, значи просперитет. Они

and cultural development it faced the future with no bad experience repeated. The third important factor is the peaceful policy implemented after the Second World War with our neighbours and international community as well as the integration in Euro-Atlantic institutions like EU and NATO, of which my country is a “founding father”.

· Since your capital Brussels is, at the same time, the administrative centre of the European Union and the NATO headquarters, one could say your country is one of the most important in the world. Is this an advantage or sometimes, maybe, it causes damage? Are the Belgians, at least occasionally, dissatisfied with the high apartment prices that are growing even higher thanks to the myriad high officials who have settled in your capital?

- Having been chosen to host the EU and NATO headquarters is a privilege for my country but also a great responsibility. Our citizens and political leaders are to justify our partners' and allies given confidence. There are some 60,000 EU officials, NATO officers and foreign diplomatic representatives in Brussels, who are registered with Belgian Ministry for Foreign Affairs. On the one hand their presence contributes to our prosperity since they live here, drive cars, buy clothes, go to restaurants. All this is very stimulating for our economy and industry. They also add to the image of my country in the world. Many Americans might never have heard of Belgium if it were not for Brussels and its role as European and NATO-capital.

As far as the apartment prices are concerned it is true they have increased but they still are much lower than in some other capitals, say The Hague or Paris. Anyway, people are aware of the mentioned benefits of the international presence. Foreign diplomats even jokingly say they get the same quality of life as in any other Western European capital but for half the price.

· Not so long ago international public attention was drawn by some Belgian regulations that enabled courts, if we understood it right, to judge everyone for war crimes and human rights abuse. This was at the same time the war in Iraq escalated. Later you have changed

Beneficiary

CONSENSUS

морају ту да живе, возе аутомобиле, купују гардеробу, одлазе у ресторане итд. Све то је велики стимуланс за нашу економију и привреду. Исто тако, присуство страних званичника доприноси и стварању слике моје земље у свету. Многи Американци можда никада не би ни чули за Белгију да нису чули за Брисел и његову улогу престонице НАТО-а. Што се тиче цена станова, истина је да су оне порасле, али и да су још увек мање него у неким другим престоницама, мање него рецимо у Хагу или Паризу. Дипломате, чак, у шали кажу како у Бриселу добијају готово исти квалитет живота као у било којој другој престоници западне Европе, али за готово упола мање новца.

• *Не тако давно, пажњу светске јавности привукли су неки белгијски прописи који су судовима омогућавали да суде свакоме за ратне злочине или повреде људских права. То је било некако баш у време ескалације рата у Ираку. Касније сте ове прописе променили. О чему је ту заправо била реч?*

• У свету расте очекивање људи да тешки, озбиљни злочини и угрожавање основних људских права не смеју да прођу некажњено. То је разлог због кога смо основали посебне међународне кривичне судове за злочине у Југославији и Руанди, као и Међународни кривични суд у Риму. Свет постаје све глобалнији, и осећај за правду све више расте. У једном тренутку, донета је одлука да се ова идеја формализује у белгијском закону. Амандман који је касније усвојен гласио је нешто другачије, рестриктивније: независно од тога да ли живе у Белгији или не и белгијанцима и странцима који су починили злочине ван Белгије може се судити у Белгији, али само у случају да су жртве или починиоци белгијски држављани. Дакле, мора постојати директна повезаност са нашом земљом. Овим је парламент упутио политички сигнал да Белгија, као и друге земље, подржава жељу за правдом и кажњавањем злочина против човечности. То је такође израз жеље да се стане на пут оним државама које одбијају да казне такве злочинце под изговором суверенитета. Оно што је од значаја за Белгију јесте то да она подржава политику ЕУ и оснивање суда у Риму, како би идеја правде заиста заживела на међународном нивоу.

• *Као представника земље у којој су седишта ЕУ и НАТО, осећамо се обавезним да Вас питамо: какав је Ваш став о пријему СЦГ у НАТО и ЕУ?*

• Србија и Црна Гора је држава која географски свакако већ припада Европи. То је један од услова према Римском уговору да нека држава може имати будућност у европској породици народа. Та држава, међутим, мора да испуни одређене критеријуме, поштује заједничке циљеве и дели заједничке вредности ЕУ. Наравно, све то уколико она сама одлучи. Државе се слободном вољом опредељују хоће ли се придружити ЕУ и још увек постоје високо развијене европске државе које имају веома блиске односе са ЕУ, али нису њени чланови. И то се зове слобода избора. Дакле, ако ви сами одлучите да будете део тог клуба, неопходно је да остварите одређене принципе и прихватите одређене вредности које су базични елементи на којима је ЕУ саздана. Слично је и са НАТО-ом. Сваки нови члан мора

these regulations so that Belgian courts can judge only the Belgians, i.e., people living in Belgium. What is the point of all this?

• World is expecting more and more for grave, serious crimes and human rights abuses to be rightfully punished. Therefore we have created the International Criminal Tribunals for the Former Yugoslavia and for Rwanda, as well as the International Criminal Court in Rome. The world is becoming more and more global and the feeling for justice is growing bigger. At one point there was a decision for this idea to be formalized in the Belgian law. The amendments that were adopted later were a little bit different; more restrictive. Nevertheless, regardless whether they live in Belgium or not, both Belgians and foreigners who have com-

Everybody in Europe feels there is no full integration of Europe without the Balkans, says Mr. Luc Liebaut, the Ambassador of the Kingdom of Belgium in Serbia and Montenegro

mitted crimes outside Belgium can be persecuted in Belgium but only in case victims or perpetrators are Belgian citizens. This means that a direct relationship with our country must exist. This way the Parliament sent the political signal that Belgium, as other countries, supports the desire for justice and punishment of crimes against humanity. It also expresses willingness to counter those countries that refuse to punish criminals under the excuse of sovereignty. What is important for Belgium is that it supports the EU policy and the creation of the Rome Court so that the idea of justice could come to life on the international level.

• *As the representative of the country being hosting the EU and NATO headquarters we need to ask you about your attitude regarding Serbia and Montenegro joining NATO and EU?*

• Serbia and Montenegro is a state that geographically already belongs to Europe. According to the Treaty of Rome this is one of the conditions that gives certain states a possibility of having future in the European family. Moreover a country is obliged to fulfill certain criteria, respect common goals and share mutual EU values. This is, of course, if a state decides to do so. Countries decide whether to join the EU or not by their free will. There are still some highly developed European countries that have close relations with EU but are not its members. This is also the freedom of choice. Therefore, if you decide to be a member of that club you need to realize certain principles and adopt certain values that are the basic elements on which Europe was built. Similar situation is with NATO. Each new member has to share values that are essential parts of that security organization, i.e., democracy, human rights, political freedom, market economy, interethnic tolerance etc. The position of my government is that the EU and NATO doors are open for Serbia and Montenegro. The problem is still in certain values and principles that have to be fulfilled. This goes for the whole region. I think that currently the whole of Europe feels there is no complete integration

делити вредности које су есенцијални део те безбедносне организације, а то су демократија, људска права, политичке слободе, тржишна привреда, међуетничка толеранција итд. Став моје Владе јесте да су врата НАТО-а и ЕУ отворена за Србију и Црну Гору. Проблем је и даље у извесним вредностима и принципима које треба достићи. То важи и за цео регион. Мислим да сада већ сви у Европи осећају да нема потпуне интеграције Европе без Балкана, али којом ће се брзином у том ићи зависи од самих кандидата.

Решења за Косово

• *А што се тиче будућности опстанка СЦГ као једне целине, шта о томе мислите?*

- Ми формирамо нашу политику у ЕУ. Дакле, признајемо право да Србија и Црна Гора, обе или посебно, организују референдум који ће бити у складу са Уставном повељом. Битно је напоменути да ћемо ми прихватити било који исход референдума, уколико је он резултат демократске процедуре и унапред договорених правила. Наша жеља је да исход референдума буде прихваћен од обе стране и да се на тај начин допринесе стабилности региона. Важно је да се свако слободно изјасни и да онај ко, условно говорећи, изгуби прихвати то као јасну вољу народа, а онда се, заједно са већином, концентрише на европску будућност која долази након тога.

• *Незаобилазно питање када је реч о нама је судбина јужне српске покрајине, Косова и Метохије. Има ли по вама правичног решења које би задовољило све стране и ако има, које би то решење било?*

- Мислим да нико у овом тренутку нема јасну слику у погледу коначног статуса Косова и Метохије. Налазимо се на почетку веома важних преговора, чији је резултат, исто као у погледу референдума у Црној Гори, тешко прогнозирати. Без обзира на коначан исход, важно је да решење мора допринети стабилности региона, као и заштити мултиетничког Косову. То подразумева институционалне гаранције и поштовање права за све мањине које живе на Косову.

Главни циљ је да се припадник било које националне мањине осећа сигурним, безбедним и да истовремено поврати наду у живот и будућност. Гаранције о заштити људских и мањинских права морају бити институционалне и конституционалне. Проблем Косова је комплексан. Он укључује религијске, културолошке, економске и својинске проблеме. У том контексту, децентрализација је од суштинског значаја. Од обе стране се, при том, очекује да покажу висок ниво толеранције и да пошаљу јасну поруку свим мањинама да је њихова будућност сигурна и европска.

Милан Јовановић

without the Balkans but the pace of the integration lies with the candidates themselves.

Solutions for Kosovo

• *What is your opinion of the survival of Serbia and Montenegro as a whole?*

- We determine our policy within the EU. We recognize the right for Serbia and Montenegro, both or separately, to have a referendum according to the Constitutional Charter. It is important to note that we will accept whatever the result of the referendum is, in case it is the result of democratic procedure and regulations agreed upon in advance. We wish the outcome to be accepted by both sides, and in that way to contribute to the stability of the region. It is important that everybody freely expresses himself/herself and that the one who, conditionally speaking, loses accepts it as a clear popular verdict and from then on, together with the majority, concentrates on the European future that lies ahead.

• *When talking about us, an unavoidable question is regarding destiny of our Southern province – Kosovo and Metohia. Do you think there is a just solution that would satisfy both sides and if there were, what would it be?*

- I think there is no one currently who has a crystal clear picture regarding the final status of Kosovo and Metohia. We are at the beginning of extremely important talks, the results of which, as well as of the Montenegrin referendum, are difficult to predict. Regardless of the final outcome, it is important for the solution to contribute to

the stability of the region, as well as to the protection of a multi-ethnic Kosovo. This implies institutional guarantees and respecting the rights of all minorities living in Kosovo. The main goal is for every member of a minority to feel safe, secure and regain hope for life and future. Human and minority rights' guarantees have to be institutional and constitutional. Kosovo problem is a complex one. It includes religious, cultural, economic and property problems. Within this context decentralization is of crucial importance. What is expected from all sides is a high level of tolerance and clear message sent to all minorities that their future is safe and European.

Milan Jovanovic

Изградња ПОВЕРЕЊА

Пише: Ен Бадер

Крајем октобра доживела сам једно изузетно искуство. Под покровитељством америчког "Спикерс" програма, заједно са колегама из Атлантског савета Србије и Црне Горе и једним официром српске војске посетила сам јужне српске градове: Лесковац, Ниш и Зајечар као и Београд. Неколико стотина студената као и регионални и локални званичници, академски лидери, припадници војске и полиције били су укључени у расправе о разним питањима, почев од Партнерства за мир и НАТО-а, преко реформи у српској војсци, до тога на који начин невладине организације промовишу позитивне промене. Многи од присутних у публици никада раније нису сретли једног Американца. Њихове реакције су биле разнолике, али су сви свесрдно учествовали. Сви су желели да сазнају како да живе боље.

Била је то последња етапа пута који је започет 2002., када је НАТО позвао Фонд за мир да учествује у пројекту студије изводљивости Повереничког фонда Партнерства за мир са циљем да се уништи 1,5 милион ситног оружја и 133.000 тона муниције у Украјини, што је окарактерисано као највећи пројекат уништења оружја икада осмишљен. Фонд за мир и његов партнер из Украјине, центар Разумков, прве су невладине организације (НВО) позване да директно сарађују са НАТО-ом на таквим пројектима.

Као део овог тима, Фонд за мир је имао задатак да створи нову стратегију комуникације небили се укључило грађанско друштво, унапредила транспарентност и развили локални капацитети у том региону. Експертски тим НАТО-а, који делује по потреби, и представници Министарства одбране, националног Савета безбедности и украјинских стручњака за разоружање посетили су бројне локације са складиштима оружја и муниције у Украјини. У ноћном возу од Кијева до Артемоска, у Доњецку, тим је осмислио симболичан назив за овај нови напор: TRUST (поверење): Together Reducing Unsafe Tools of War (Заједнички смањимо опасно сувишно ратно оруђе).

Симболом TRUST-а сада се промовишу све активности Повереничког фонда Партнерства за мир. Његов двоструки циљ јесте изградња подршке у земљи где постоји пројекат демилитаризације, као и истицање његовог значаја широм међународне донаторске заједнице. Његова сврха је изградња локалних капацитета, развој економских подстицаја, снажење грађанског друштва и промовисање предности демилитаризације, промене и реформе у систему одбране путем Повереничког фонда Партнерства за мир.

Прошле године, Фонд за мир је покренуо прву кампању TRUST-а у југоисточној Европи. Успоставили смо сарадњу са Атлантским саветом Србије и Црне Горе и Институтом

En Bader i Jap de Hop Shefer

By Anne Bader

In late October, I had an extraordinary experience. Under the sponsorship of the US Speakers Program, I joined colleagues from The Atlantic Council of Serbia and Montenegro and an officer from the Serbian army in visits to the southern Serbian cities of Leskovac, Nis and Zajecar as well as in Belgrade. We engaged several hundred university students as well as regional and local officials, academic leaders, the military and police on subjects ranging from Partnership for Peace and NATO, reforms in the Serbian army and how nongovernmental organizations promote positive change. Many members of our audiences had never met an American before. Their responses were varied but all were passionately involved. All wanted to learn how to have a better life.

It was the latest chapter in a journey that began in 2002, when NATO invited The Fund for Peace to participate in a Partnership for Peace Trust Fund feasibility study project to destroy 1.5 million small arms and 133,000 tons of munitions in Ukraine, described as the largest weapons destruction project every conceived. The Fund for Peace with its Ukrainian partner the Razumkov Centre are the first nongovernmental organizations (NGOs) invited to work directly with NATO on such projects.

The task of the Fund for Peace as part of this team was to create a new communications strategy to engage civil society, promote transparency and build local capacity within the region. The NATO Ad Hoc Expert Team, accompanied by representatives of the Ministry of Defense, the National Security Council and Ukrainian disarmament specialists visited numerous weapons and munitions sites in Ukraine. On an overnight train from Kiev to Artemosk, Donetsk, the team created the symbolic name for this new effort: TRUST: Together Reducing Unsafe Surplus Tools of War.

The TRUST symbol now promotes all Partnership for Peace Trust Fund activities. Its dual objectives are to build support in the country where the demilitarization project is located as well as to emphasize its importance throughout the international donor community. Its purpose is to build local capacity, develop economic incentives, strengthen civil society and promote the benefits of demilitarization, defense conversion and defense reform through the Partnership for Peace Trust Fund.

This year, The Fund for Peace launched the first TRUST campaign in South East Europe. We partnered with The Atlantic Council of

за мировни развој и интеграције у Албанији. Програм је обухватао две радионице у Тирани и Београду, прављење новог веб-сајта Повереничког фонда Партнерства за мир и израду приручника са захтевима за одобрење НАТО-а како би се грађанском друштву омогућила директна интеракција са НАТО-м. Свака радионица је окупила више од 70 лидера НАТО-а, организација за разоружање, међународних организација и земаља донатора који су се сусрели са лидерима невладиних организација и новинарима из читавог балканског региона.

Учесници из Београда су изјавили да им је форум отворио нове видике на пољу њиховог ангажовања и да је креаторима политике, невладиним организацијама и новинарима пружена прилика да чују и схвате начин на који је њихов рад узајамно повезан. Они су предложили продубљивање регионалне сарадње и међународне координације, обезбеђење економских подстицаја за разоружавање и унапређење атмосфере у западно-балканском региону која би побољшала стандарде штампе. Сви су изразили захвалност што им је омогућено да испитају сложеност процеса разоружања и да почну да схватају ставове различитих сектора по том питању.

Наши пројекти TRUST-а јачају кључну улогу невладиних организација. Као независне организације које нису повезане са владом, оне формирају једно снажно грађанско друштво које може деловати и као чувар и као промотор демократије. НВО изражавају интересе народа као заговорници, или

Моћ НВО да промовишу позитивне промене

противници актуелне владе. Ма какву улогу имале, оне су неопходне за демократизацију с обзиром на то да изражавају интересе народа.

НВО промовишу интеграцију са Европом и деловање изван граница по питањима од заједничког интереса као што су миграције, религијски екстремизам, опасности по животну средину, ширење нуклеарног наоружања, ширење заразних болести, несташица електричне енергије, неједнакост у расподели прихода, организовани криминал и кријумчарење дроге. Оне промовишу економски развој и улагања. Компаније сматрају да су услови за улагање бољи ако постоји владавина права, независно правосудје, слободна штампа и поштовање људских права. Слободно тржиште подразумева слободну политику.

Још један допринос НВО јесте јачање цивилне контроле над војском, што је основни принцип демократије. Оне сарађују са НАТО-ом, Партнерством за мир као и са националним владама у обучавању, процењивању и мерењу ефикасности цивилне контроле над војском. У том процесу, оне унапређују друге одлике демократије као што су добро управљање и транспарентност.

На крају, НВО пружају владама и међународној заједници снагу и вољу за заједничко будуће деловање. Наше заједничко искуство у Лесковцу, Нишу и Зајечару указује на то да је учешће НВО у том процесу неопходно не би ли се схематски план прогреса преточио у конкретну реалност.

**Аутор је извршни директор
Фонда за мир из Вашингтона*

Serbia and Montenegro and the Institute for Peace Development and Integration in Albania. The program included two workshops in Tirana and Belgrade, the creation of a new Partnership for Peace Trust Fund website and development of a manual with NATO submission requirements to establish a way for civil society to interact directly with NATO. Each workshop brought together more than 70 leaders from NATO, disarmament organizations, international organizations, and donor countries to meet with nongovernmental leaders and journalists from across the Balkan region.

Belgrade participants commented that the forum had given them new perspectives on their work, and that policymakers, non-governmental organizations, and journalists had been given an opportunity to listen and understand how their work was interrelated. They recommended furthering regional cooperation and international coordination, the creation of economic incentives for disarmament and the promotion of an atmosphere within the Western Balkan region that enhances press standards. All expressed their appreciation for an opportunity to explore the complexities of disarmament and to begin to understand the perspectives of differing sectors on the issue.

Our TRUST projects reinforce the critical role of nongovernmental organizations. As independent organizations not associated with the government, they create a strong civil society that can act as both the watchdog and promoter of democracy. NGOs articulate public interest as supporters of, or opponents, to current government. Whichever role they play, they are necessary to democratization as they give voice to popular concerns.

NGOs promote integration with Europe and work across borders on issues of shared concern such as migration, religious extremism, environmental threats, weapons proliferation, spread of infectious diseases, energy shortages, income inequality, organize crime and drug smuggling. They promote economic growth and investment. Businesses feel that they have a better investment climate with the rule of law, an independent judiciary, a free press, and a human rights environment. Free markets go with free policies.

Another contribution NGOs make is to strengthen civilian control of the military, a basic principle of democracy. They work with NATO, the Partnership for Peace as well as national governments to train, evaluate, and measure the success of civilian control of the military. In the process, they promote other features of democracy such as good governance and transparency.

Finally, NGOs can provide governments and the international community with the strength, and the will to move forward together. Our shared experience in Leskovac, Nis and Zajecar demonstrates that their participation in the process is necessary to turn a blue print for progress into a concrete reality.

**Author is the executive director
of the Fond for Peace in Washington, DC*

Building TRUST

Стварање **ОДРЖИВЕ** југоисточне **ЕВРОПЕ**

By Patricia Taft

Пише:
Патриција Тафт*

У другој деценији од распада Југославије и балканских ратова, југоисточна Европа је на критичној раскрсници. Док су се неке земље кретале напред, ка интеграцији са ширим подручјем Европе, остале су изостављене. Као последица сукоба и распада бившег социјалистичког система, велики део региона је у заостатку у погледу транзиције ка демократији.

Економска стагнација и пораст илегалних економија активно су радили против почетних покушаја демократизације владиних институција. Штавише, високе стопе незапослености и ограничене могућности за путовања и рад у иностранству проузроковали су све веће незадовољство међу младима. Приступ међународне заједнице овом региону, током протеклих десет година, карактерисала је политика одржавања статуса кво. Одсуство већег насиља довело је до погрешних претпоставки да је овакав приступ исправан. Насупрот томе, међународна заједница треба да се пробуди и увиди потребу за променама у многим земљама југоисточне Европе.

Две најкритичније земље региона којима је допуштено да стагнирају јесу Србија и Албанија. Предуго је међународни приступ Србији био ограничен на оптуживачки, покушавајући да наметне реформе засноване искључиво на сарадњи са Међународним трибуналом за бившу Југославију (ICTY). Иако је сарадња са Трибуналом битна, дозвољено је да она замени много ширу потребу за реформама на целокупној територији. Изгледа да у Албанији влада одсуство било какве уједињене међународне стратегије, где се различите стране земље усредсређују на различите реформске иницијативе. Иако су неки међународни и локални напори у правцу реформисања државних институција и увођења закона који за циљ имају транспарентност били успешни, заједничка стратегија није очигледна.

Спор темпо реформи додатно је успорен чињеницом да ЕУ и САД нису признале међузависност држава у региону. Југоисточна Европа је повезана историјским, етничким, политичким и економским везама. Акције које се предузимају у једној земљи могу значајно да измене развојни пут друге земље. Спољашне реформе су претежно биле постепене и обухватале су једну по једну земљу, пре него цео регион. Ове иницијативе "за једнократну употребу" су довеле до

In the decade since the dissolution of Yugoslavia and the Balkan wars, Southeastern Europe is at a critical crossroads. While certain countries have moved forward towards integration with wider Europe, others have been left behind. In the wake of the conflicts and the collapse of former socialist systems, much of the region is stalled in its transition to democracy. Economic stagnation and the growth of illegal economies are actively working against fledgling attempts to democratize government institutions. Moreover, high unemployment rates and limited opportunities for travel and work abroad have resulted in an increasingly disaffected youth population. The international community's approach to the region has, over the past ten years, been characterized by policies aimed at maintaining the status quo. An absence of acute violence has led to false assumptions that this approach is the correct one. On the contrary, the international community needs to wake up to the need for change in many Southeastern European countries.

Two of the most critical states in the region that have been allowed to stagnate are Serbia and Albania. For far too long, the international approach to Serbia has been limited to a prosecutorial one, attempting to impose reforms based exclusively on cooperation with the International Tribunal for the Former Yugoslavia (ICTY). While cooperation with the ICTY is important, it has been allowed to substitute for much wider needed reforms for the territory as a whole. In Albania, there appears to be an absence of any unified international strategy, with various outside countries focusing on different reform initiatives. While some international and local efforts at reforming state institutions and introducing legislation aimed at transparency have been successful, a unified strategy is not apparent.

The slow pace of reforms has been compounded by the failure of the EU and the U.S. to recognize the interdependence of states in the region. Southeastern Europe is bound together by historical, ethnic, political and economic ties. Actions taken in one country can significantly alter the path of another. Outside reforms have overwhelmingly been piecemeal, targeting one country at a time rather than at the region as a whole. These "one-off" initiatives have led to disparate results that lack continuity. They often take only a top-down approach to institution-building, failing to engage civil society, a critical component in any process of state reform and post-conflict recovery.

Initial research in Serbia and Albania has demonstrated that the lack of continuity and the perception that reforms are being imposed from above has resulted in a lack of capacity at the government and civil society levels. In the areas of financial transparency, both Serbia and Albania have drafted key legislation

неједнаких резултата којима недостаје континуитет. Њихов приступ изградњи институција је често усмерен искључиво одозго-надолу, без укључивања грађанског друштва, кључне компоненте у било ком процесу државне реформе и послератног опоравка.

Почетна истраживања у Србији и Албанији показала су да недостатак континуитета и опажање да су реформе наметнуте “одозго” за последицу имају недостатак способности на нивоу владе и грађанског друштва. На пољу финансија и Србија и Албанија су направиле нацрте кључних закона са циљем да се обелодане набавке и трошкови владе. Међутим, у оба случаја закони се или не примењују, или се ретко употребљавају за утврђивање одговорности владе. Ово није само због невољности једног дела политичара да примене реформе, већ и основни недостатак знања међу грађанством о њиховом постојању. Исто тако, иако закон о слободи информисања постоји, он није често коришћен за постизање транспарентности у управљању. У обе државе сматра се да је већина медија под контролом политичких странака и великог бизниса и постоји недостатак поверења у интегритет извештавања. Уз то, премда постоје различите грађанске иницијативе са циљем да се новинари обуче за истраживачко извештавање, приступ стварним информацијама је готово немогућ, упркос постојању закона који би требало да учине такве информације доступним јавности.

Ови неуспеси се одражавају на брзину кретања Србије и Албаније у правцу европских интеграција, што је циљ чију важност морамо наглашавати. Као прво, успешна интеграција ове две земље имаће много шире импликације за будућност других држава у региону, особито за Босну и Македонију. Уколико се Србија и Албанија не крећу напред, мало је вероватно да ће то моћи да постигну Босна и Македонија. Као друго, илегално криминално тржиште у региону је показало да сарадња већ постоји изван етничких граница зарадекономске добити. Покретање стварне примене закона, са циљем финансијске транспарентности, и стварање стратегије за подстицање економске сарадње широм региона разрешило би многе фрустрације које се често манифестују кроз националистичку реторику. Коначно, није довољно да закони или иницијативе једноставно постоје. Грађанима се мора дати на знање шта постоји, морају да буду научени како да то примењују и подстакнути да се законом користе у залагању за реформе. У овом погледу, од виталног је значаја ангажовање српске и албанске будуће генерације лидера,

aimed at exposing government procurements and expenditures. However, in both cases, the legislation has either failed to be implemented or is rarely employed to track government accountability. This is not only due to reluctance on the part of politicians to implement reforms, but also a basic lack of knowledge on the part of civil society of its existence. Similarly, while Freedom of Information legislation exists, it has not been used frequently to obtain transparency in governance. In both countries, much of the media is perceived as being in the pockets of political parties or big businesses and there exists a lack of confidence in the integrity of reporting. Additionally, although there are various civil society initiatives aimed at training journalists in investigative reporting, gaining access to actual information can be all but impossible, despite the existence of laws that are supposed to make such information available to the public.

These setbacks are affecting the pace of moving Serbia and Albania forward on the road to European integration, a goal whose importance cannot be overstated. First, the successful integration of these two countries will have much wider implications for the future of other states in the region, particularly Bosnia and Macedonia. Unless Serbia and Albania move ahead, it is unlikely that Bosnia or Macedonia will be able to do so. Second, as the illicit criminal market in the region has demonstrated, cooperation already exists across ethnic lines for economic gain. Moving legislation aimed at financial transparency into actual implementation, and creating a region-wide strategy to foster economic cooperation, would go a long way in addressing frustrations that are often manifested in nationalist rhetoric. Finally, it is not enough that legislation or initiatives simply exist. Civil society must be made aware of what exists, taught how to use it, and encouraged to use the law to advocate for reforms. Engaging Serbia and Albania's next generation of leaders, both in and out of government, is of vital importance in this regard.

This is not simply a task for the European Union. The United States also has a significant interest in making sure the Balkans succeed. Recognizing the need to engage Serbia and Albania as major actors in the region, by working at the national and local levels, is crucial. One such initiative, undertaken by an American NGO in concert with partners in Serbia and Albania, seeks to address these gaps and disparities by creating a regional consortium of engaged partners. The Fund for Peace, a Washington D.C.-based research and educational organization, previously partnered with Serbia and Albania on a NATO project to promote awareness for the need to destroy surplus small arms and light weapons. The project brought together representatives of national governments, civil society and the media to form a platform of mutual trust and collaboration on this important topic.

In building upon this successful partnership, and expanding it to include other countries in the Balkans, a new initiative has been launched to develop a targeted regional approach to combat corruption and organized crime. Utilizing best practices

VIABLE

Southeastern EUROPE

како у влади, тако и изван ње.

Ово није само задатак ЕУ. САД такође имају велики интерес да балканске земље доживе успех. Од круцијалног је значаја препознати потребу да се Србија и Албанија укључе као главни актери у региону, деловањем на националном и локалном ниову. Једна таква иницијатива, предузета од стране једне америчке невладине организације у сагласности са партнерима из Србије и Албаније, треба да разреши ове пропусте и неједнакости тако што ће образовати регионални конзорцијум здружених партнера. “Фонд за мир”, истраживачка и образовна организација са седиштем у Вашингтону, претходно је био у партнерству са Србијом и Албанијом на једном пројекту НАТО-а за промовисање свести о потреби уништења вишка малог оружја и лаког наоружања. Пројекат је окупио представнике националних влада, грађана и медија како би формирали платформу за међусобно поверење и сарадњу у овој важној области.

Надоградњом овако успешног партнерства и његовим проширењем на друге балканске земље, лансирана је нова иницијатива за израду циљаног регионалног приступа у борби против корупције и организованог криминала. Коришћењем најбољих искустава остварених у Србији и Албанији, конзорцијум стреми да окупи друге регионалне представнике у виду отворених форума и активних иницијатива како би се побољшао регионални идентитет и сарадња. Окупљањем владиних и невладиних учесника који раде на промовисању значајне владавине закона, не само њене спољашње форме, ова иницијатива ће помоћи у јачању способности државних институција да постану отвореније и више демократске. У том процесу стварају се партнерства која могу да поднесу политичке немире. Такве сарадња може да превазиђе препреке из прошлости, превазилазећи етничке границе како би промовисале заједничке циљеве. То је једини начин да регион крене напред.

САД треба да одиграју кључну улогу вође у том процесу, али морамо почети одмах. Стабилна и интегрисана југоисточна Европа је у најбољем интересу за читаву међународну заједницу. Одржавање статуса кво више не може да буде опција, зато што он ствара фрустрације које изазивају конфликте. Морају се ојачати крхки савези и подстаћи напори у циљу постизања транснационалне сарадње. Унапређење партнерства између Србије и Албаније у циљу успостављања односа који се заснивају на подстицању демократских иницијатива могло би да буде добро за почетак.

****Патриција Тафт** је директор Иницијативе за Транспарентности Одговорност при Фонду за мир, непрофитној организацији са седиштем у Вашингтону.*

identified in Serbia and Albania, the consortium aims to bring together other regional representatives in open forums and training initiatives to enhance regional identity and cooperation. In bringing together governmental and non-governmental actors working to promote a meaningful rule of law, not merely the shell of one, this initiative will assist in strengthening the abilities of state institutions to become more open and democratic. In the process, partnerships are formed that can withstand political turmoil. Such collaborations can cut across the barriers of the past, transcending ethnic boundaries in order to promote common goals. It is the only way for the region to move forward.

The U.S. has a critical leadership role to play in the process but we must begin now. A stable and integrated Southeastern Europe is in the best interest of the entire international community. Maintaining the status quo is no longer an option because it is producing conflict-inducing frustrations. Fragile alliances must be strengthened and efforts at transnational cooperation must be encouraged. Promoting the partnership between Serbia and Albania on instituting a relationship based on encouraging democratic initiatives would be a good place to start.

****Patricia Taft** is the director of the Southeastern Europe Transparency and Accountability Initiative at the Fund for Peace, a Washington, DC-based non-profit organization.*

Washington DC

НАТО на БАЛКАНУ

Џорџ Кацирдакис и
Матјаж Синковец на
трибинама у Београду,
Нишу и Зајечару

Атлантски савет СЦГ је од 7. до 10. новембра организовао серију јавних трибина у Београду, Нишу и Зајечару у оквиру пројекта под називом "НАТО на Балкану". Том приликом уприличен је низ сусрета, предавања и разговора у којима су учествовали гости из Брисела, Џорџ Кацирдакис, из Одељења за политику и планирање одбране НАТО-а и Матјаж Синковец, амбасадор Словеније у НАТО-у. На трибинама су учествовали и представници Атлантског савета СЦГ генерал-потпуковник у пензији Слободан Косовац и пуковник проф. др Бранислав Ђорђевић, припадници војске и полиције, локалних политичких и пословних елита, као и студенти са Универзитета "Мегатренд". Читав пројекат се одвијао управо у време ратификације споразума између СЦГ и НАТО-а, што је представљало својеврстан тест како за говорнике, тако и за грађане, с обзиром на то да је НАТО у нашој земљи још увек ипак - осетљива тема.

Све чланице равноправне

Програм је почео презентацијом за студенте, представнике страначких подмладака, припаднике војске и полиције, новинаре, пословне људе и политичаре на београдском Факултету за цивилну одбрану. Представници АССЦГ и НАТО-а су сутрадан посетили Ниш, а прва трибина у овом граду одржана је у Дому Војске СЦГ. Џорџ Кацирдакис је окупљеним припадницима војске и полиције рекао да је и сам некада био официр, а да у НАТО-у ради од 1986. године. Он је затим покушао да укратко одговори на питање: шта је НАТО? Описујући организациону структуру ове

The Atlantic council of Serbia and Montenegro organized a series of public platforms in Belgrade, Nis and Zajecar from 7th till 10th of November, within the project "Nato in the Balkans". On that occasion, a number of encounters, lectures and conversations were arranged, in which guests from Brussels, George Katsirdakis, from the Defense Planning and Policy Division and Matjaz Sinkovec, Slovenian ambassador to NATO. Representatives of The Atlantic Council of Serbia and Montenegro, retired general-lieutenant colonel Slobodan Kosovac and colonel professor Branislav Djordjevic Ph.D, members of police and army forces, local political and business elite, as well as students from the "Megatrend" University also participated on the platforms.

The entire project had been going on exactly during the time of the ratification of the agreement between Serbia and Montenegro and NATO, which represented a certain test for both the speakers and the citizens, considering that NATO in our country is still a rather delicate issue.

All members-equal

The program began with a presentation for students, youth representatives of political parties, members of the police and army forces, journalists, businessmen and politicians at the Faculty of Civil Defense in Belgrade.

The representatives of the ACSM and NATO visited Nis the next day, and the first platform in this city was held at the House of the Army of Serbia and Montenegro. George Katsirdakis said to those present that he himself had once been an officer and that he has been working in NATO since 1986. Then, he attempted to shortly answer the question: what is NATO? While describing the organizational structure of this international organization, he specifically emphasized the role of its most significant

NATO in the Balkans

George Katsirdakis and Matjaz Sinkovec spoke about the advantages of Euro-Atlantic integrations on the platforms in Belgrade, Nis and Zajecar

међународне организације, посебно је нагласио улогу њеног најзначајнијег органа, Савета НАТО-а, у чијем раду учествује 26 амбасадора земаља чланица и генерални секретар НАТО-а, који нема право гласа. У овом органу, у коме се доносе најзначајније одлуке о активностима организације, све државе имају једнако право гласа – САД, као најмоћнија земља света, и Исланд, на пример, који нема ниједног војника. Савет НАТО-а је орган у коме, дакле, седе директни представници држава чланица, а њему у раду помаже тзв. међународно особље (International Staff), које регрутују било директно државе чланице, било сама организација. Они су одговорни генералном секретару и алијанси током свог рада у Бриселу. Што се војне организације НАТО-а тиче, главну улогу игра Војни комитет који се састоји од високих војних представника земаља чланица.

Кацирдакис је подвукао да НАТО нема сопствене војне снаге, осим Команде здружених снага за Европу (SHAPE – Supreme Headquarters Allied Powers Europe) у Монсу, крај Брисела, и Команде за Америку у Норфолку, Вирџинија. Говорећи о програму Партнерство за мир, он је рекао да тзв. Framework document морају да потпишу све земље које желе да приступе Програму, а да су у њему наведени услови за пријем.

Словеначка искуства

Словеначки амбасадор у НАТО-у Матјаж Синковец је у свом излагању оценио да војска треба да има двоструку улогу: у пружању војне експертизе и извршавању налога цивилних власти. Говорећи о словеначким искуствима у реорганизацији оружаних снага, он је описао преображај од војске организоване по моделу територијалне одбране, у војску која је способна да одговори на вишеструке изазове. Војска Словеније је, наиме, 1991. године бројала 80.000 војника, да би сада имала 14.000. Обавезно служење војног рока је при том укинута. Словенија је, међутим, у могућности да у сваком тренутку стави на располагање НАТО-у један батаљон, а области у којима Словенија може да да свој допринос су инжењерија, војна полиција, АБХ одбрана и санитетска служба.

Припаднике Војске СЦГ је занимало да ли ће Војска морати да стандардизује своју опрему након уласка у Партнерство за мир? Гости су одговорили да је ту кључна реч интероперабилност која се, пре свега, односи на четири области: учење језика, обуку по истим стандардима, заједничку оперативну, штабну и командну процедуру и материјалну и техничку интероперабилност.

Следећа јавна трибина одржана је за припаднике градске политичке и привредне елите на нишком универзитету. На питање грађана о трошковима чланства у НАТО-у, г. Синковец је рекао да је препорука Северно-атлантског савеза да издвајање за одбрану не буде веће од два одсто БДП, а да у сваком случају одлагање реформи одржање војске чини неупоредиво скупљим. Грађани су такође били заинтересовани за механизам разрешења евентуалних сукоба између самих чланица НАТО-а на шта је г. Кацирдакис одговорио да постоји разлика између “савеза” (алијансе) и “пакта” и да је управо то била и кључна разлика

organ, The NATO Council, which consists of 26 ambassadors of the member countries who take part in it, and the general secretary of NATO, who doesn't have a right to vote. In this organ the most important decisions on the activities of the organization are made, and all states have equal rights to vote - the USA, as the most powerful country in the world, and Island, for example, which doesn't have a single soldier. The NATO Council is therefore an organ in which the direct representatives of member states are in session, and the so-called International Staff is of help in its work, and it is recruited either directly by the member states or the organization itself. They are responsible to the general secretary and the Alliance during their work in Brussels. As far as the military organization of NATO is concerned, the Military Committee, which consists of high military representatives of member countries, plays a main role in it.

Katsiridakis emphasized that NATO doesn't have its own military establishment besides the SHAPE – Supreme Headquarters Allied Powers Europe in Mons, near Brussels and Headquarters America in Norfolk, Virginia.

While speaking about the Partnership for Peace Programme, he said that the so-called Framework document must be signed by all the wishing to join PpforP, and that it contains admission requirements.

Slovenian experiences

In his presentation, the Slovenian ambassador to NATO Matjaz Sinkovec, has evaluated that the army should have a double role: in offering military expertise and carrying out civil authorities' directives. While discussing the Slovenian experiences in reorganizing the military establishment, he described the transformation of the army forces, from an army organization based on territorial defense to an army capable of responding to multiple challenges. Namely, Slovenian army forces had consisted of, 80.000 soldiers in 1991; while today it consists of 14.000. In addition, compulsory military service has been rescinded. Slovenia is, however, able to place one battalion at NATO's disposal at any given moment, and engineer corps, military police, ABH defense and medical corps are the fields in which Slovenia can contribute.

Members of The Army forces of Serbia and Montenegro were interested in whether the army would be obligated to standardize its equipment after the admittance to PpforP. The guests responded that the key word concerning that issue is interoperability, which above all, relates to four fields: learning languages, training at same standards, joint operative, headquarters and command procedure and material (financial) and technical interoperability. The next public platform was organized for the members of city's political and economic elite, at the University of Nis. Sinkovec said, to answer citizens' question concerning the membership costs that the North-Atlantic alliance recommends costs for the defense not to be higher than 2% GDP and that the delaying of the reforms is incomparably more expensive. The citizens were also interested in how the mechanism of solving possible conflicts between the members of NATO themselves, would work. Mr. Katsiridakis replied that there is a difference between an alliance and a pact, and that this had exactly been the key difference between the Warsaw pact and the North-Atlantic

између Варшавског пакта и Северноатлантског савеза. У савезу се, наиме, спорови решавају на миран начин, а одлуке се доносе консензусом, док пакт карактерише наметање одлука.

Најживља дебата развила се на предавању одржаном студентима одељења Универзитета "Мегатренд" у Нишу. Теме из непосредне прошлости, попут интервенције из 1999. године, биле су неизбежне, упркос чему се, на питање гостију ко од присутних педесетак студената не би био за приступање Србије и Црне Горе НАТО-у подигло - тек у неколико руку. Закључак је био јасан: прошлост је била тешка, али је будућност ипак у сарадњи.

Предности чланства

Трећег и последњег дана пројекта "НАТО на Балкану", представници Атлантског савета СЦГ и њихови гости зауставили су се у централном граду источне Србије - Зајечару. Представнике Атлантског савета СЦГ и НАТО-а примио је председник општине Зајечар Бошко Ничић који је захвалио Атлантском савету због организовања оваквих скупова у овом граду и изразио жељу да се слични сусрети организују и на регионалном нивоу, у сарадњи са општинама из Румуније и Бугарске које чине еврорегион Дунав 21.

У Зајечару су, иначе, на Универзитету "Мегатренд" одржане две трибине. Најпре за студенте и академску јавност, а затим и за припаднике војске, полиције и општинске службенике.

Г. Кацирдакис је у уводном излагању рекао да, имајући у виду сву сложеност односа у глобализованом свету и промењено схватање безбедности, НАТО знатан део својих активности посвећује сарадњи са другим земљама. Ова сарадња је институционализована 1994. године стварањем програма Партнерства за мир који је заснован на слободној вољи држава учесница у програму и политичким обавезама које оне добровољно преузимају. То значи да страна уговорница може било када напустити Партнерство

за мир, а да, са друге стране, може учествовати само у активностима које жели. Али, пракса је ишла у супротном смеру. Наиме, до сада је 10 земаља прешло на виши ниво сарадње, из Партнерства у Савез. Сарадња са другим земљама налази потврду и у тзв. савету НАТО - Русија, што је виши ниво сарадње од самог Партнерства.

Говорећи о предностима и користима од чланства у НАТО-у, г. Кацирдакис је посебно нагласио да припадност елитном клубу доноси равноправно учешће у доношењу одлука, што може бити од великог значаја за, рецимо, актуелну расправу

alliance. As a matter of fact, in an alliance disputes are resolved peacefully and decisions are made on the basis of consensus, while in a pact, decisions are imposed.

The liveliest debate was held at the lecture for the students of the Megatrend University in Nis. Topic from the immediate past, such as the 1999. intervention were inevitable, but in spite of it, when the guests had posed a question who of the circa 50 students present wouldn't be in favor for the admission of Serbia and Montenegro to NATO Alliance, only a few rose their hands. The conclusion was clear: the past has been difficult but the future lies in cooperation.

The advantages of membership

On the third and last day of the project: NATO in the Balkans, the representatives of the Atlantic Council of Serbia and Montenegro and their guests visited the central town of eastern Serbia-Zajecar. The President of the municipality of Zajecar, Bosko Nacic welcomed the representatives of the Atlantic council SM and NATO and thanked the Atlantic council for organizing such gatherings in this city. He expressed his desire for similar events to be organized on a regional level, in cooperation with municipalities from Romania and Bulgaria, which comprise the euro region Danube 21.

Two platforms were held at the Megatrend University in Zajecar. The first one was held for the students and academic public and the second one for the members of the police, army forces and municipality employees.

In the introductory presentation, Mr. Katsiridakis said, that considering the complex relations in a globalized world and an altered conception of security, NATO commits a substantial part of its activities to collaboration with other countries. This collaboration has been institutionalized in 1994. with the foundation of the PpforP Program which is based on

free will of the member states in the Program and political liabilities which they undertake voluntarily. That means that the foreign agreement holder can leave the PpforP Program at any time, and that, on the other hand, it may participate only in the activities that it wishes. However, in practice, things went the other way around. Namely, upto now 10 countries have been promoted to a higher level of cooperation, from the Partnership to the Alliance. The So-called NATO-Russia Council is a confirmation of the cooperation with other countries and it is a higher level of collaboration than the Partnership itself.

о статуса Косова и Метохије. Чланство доноси и политичке користи - отвореност, развијање демократских институција и демократску контролу оружаних снага које не би требало да буду "држава у држави". Војне предности биле би у новом схватању претњи и новом начину реаговања на њих, а економске у формули која гласи: безбедност-стабилност-инвестиције-бољи стандард.

По речима г. Синковеца пут до НАТО-а је дуг и тежак, али, на основу словеначког искуства, и крајње користан. У том процесу важно је имати пријатеље, а Словенија - свесна значаја регионалне стабилности за безбедност - јесте пријатељ СЦГ. Од пресудне важности је и искрена жеља за чланством у евроатлантској заједници и усвајање њених вредности. По његовом мишљењу, СЦГ је показала да поштује те вредности, можда и више од неких земаља које су већ у Партнерству за мир, али изручење генерала Младића остаје услов за приступање овом програму.

Неизбежне промене

Говорећи о реформама у СЦГ, члан Управног одбора Атлантског савета СЦГ генерал-потпуковник у пензији Слободан Косовац, оценио је да се на неким од њих увелико ради (као што је цивилна контрола војске), али и да су многе тек пред нама. Проблематични, при томе, нису циљеви, већ тешко наслеђе које и ствара пасивност. Реформе с вишеслојне. Оне почињу од идеја које се формализују кроз документе и доктрине, док је њихов крајњи циљ - нов начин размишљања. Парцијалне реформе су нерационалне, скупе и исцрпљујуће. Уколико се определимо за интеграције и сарадњу са другима, реформе ће мање коштати и биће брже, доносећи, осим обавеза, и права и могућности за подршку и помоћ савезника. Партнерство за мир нуди проверен модел који не захтева напоре веће од оних који су неопходни. Реформе су, иначе, неопходне из више разлога. Најпре, транзиција као неминовност подразумева и реформу система одбране. Промена окружења захтева прилагођавање, баш као што и ново поимање рата и тероризам такође захтевају промену система безбедности. Напокон, и незадржива, континуирана технолошка револуција условљава будуће ризике и одговоре на њих. Свака организација има свој животни циклус коме су иманентне промене, а ако се оне не спроведу, организација стагнира и на крају пропада, рекао је генерал Косовац.

У препуном амфитеатру Универзитета "Мегатренд" у Зајечару је, иначе, такође спроведена анкета о расположењу студената према чланству у Партнерство за мир и НАТО-у. И овде је свега неколико студената било против уласка у те организације. Истраживачи јавног мњења би вероватно имали примедбе на репрезентативност узорка за овакву једну анкету, али је она и оваква каква је била показала да млади људи у већини нису антагонистички расположени према НАТО-у и да би пре желели да буду равноправни учесници у светској политици, поготово оној на нашим просторима, него да буду аутсајдери у будућности која их се и те како тиче.

**Г. Поповић
М. Јовановић**

While discussing the advantages and benefits of membership in NATO, Mr. Katsirdakis specifically emphasized that the affiliation to an elite club brings along equal participation in decision making, and how this could be of great importance for the current discussions on the status of Kosovo and Metohija. Political advantages come with the membership- openness, development of democratic institutions and a democratic control of armed forces which are not supposed to be a "state within a state". Military advantages refer to a new understanding of threats and a new way of reacting to them, and as for the economic advantages, they bring the formula safety-stability-investments-better standard.

According to Mr. Sinkovec, the road to NATO is long and hard, but, based on Slovenian experience it is nevertheless utterly beneficial. During that process it is important to have friends, and Slovenia-as being aware of the significance of the regional stability for safety-is a friend of SM. Of crucial importance is also a sincere desire for membership in the Euro Atlantic community and the adoption of its values. In his opinion, SM has shown a respect for those values, perhaps even more than some other countries that are already in the Partnership for peace, but the extradition of general Mladic remains a condition for joining this program.

Inevitable changes

While talking about the reforms in SM, member of the Atlantic council's administrative board in Serbia and Montenegro, retired general-lieutenant colonel Slobodan Kosovac has evaluated that some reforms are moving right along (such as the civil control of the army), but that many are still ahead of us. Problematic are not the goals but the difficult heritage which causes passivity. The reforms are stratified. They begin with the ideas which are formalized through documents and doctrines, while their utmost goal is a new way of thinking. Partial reforms are irrational, expensive and exhausting. If we decide in favor of integration and cooperation with others, the reforms will cost less and they will be quicker, giving us, apart from aid obligations, the rights and opportunities for support and aid of the allies. Partnership for Peace offers a confirmed model which doesn't require greater efforts than the ones necessary. Anyway, the reforms are necessary for many reasons. First of all, transition is inevitable and implies the reform of the defence system as well. The change of surroundings demands adaptation, just as a new comprehension of war and terrorism requires altering of the security system. Finally, the irrepressible, continuous technological revolution is conditioning future risks and responses to them. Every organization has its life cycle in which the changes are immanent and if they're not carried out, the organization stagnates and fails at the end, said general Kosovac.

In a brimming amphitheater of the Megatrend University in Zaječar, a poll had also been conducted to investigate the attitude of students toward the membership in PpforP and NATO. Only a few students were against entering these organizations, here too. The investigators of public opinion would probably have remarks on the sample for this kind of poll, but it has nevertheless shown that, in general, young people are not in an antagonistic mood toward NATO and that they would rather be equal participants in world politics, especially of the one in our region, than outsiders in a future which is very much of their concern.

G. Popovic/M. Jovanovic

ДЕЛЕГАЦИЈЕ МЛАДИХ ЛИДЕРА СЦГ БРИСЕЛУ

Формула СТАБИЛНОСТИ

Млади лидери СЦГ у седишту НАТО-а / Young SCG leaders in the NATO headquarters

Атлантски савет СЦГ чини практичне и значајне кораке ка приближавању наше земље евроатлантским интеграцијама. Потврда тога била је и посета делегације младих лидера СЦГ седишту НАТО-а у Бриселу од 14. до 16. новембра 2005. године, који је подржала Амбасада Краљевине Норвешке.

Делегацију је сачињавало шест претставника политичких партија (Илија Ђорђевић-ДС, Жика Гојковић-СПО, Леонид Храмов-СДП, Милан Рашковић-ДС, Бранко Ружић-СПС, Владимир Војводић-ДСС), три претставника медија (Дејан Ераковић-БЕТА, Ђорђе Одавић-Курир, Душан Телесковић-Политика), пет представника Организације младих АССЦГ (Ивана Којадиновић, Марко Ковачевић, Николина Шашо, Игор Србљановић, Јелена Јеличић) и два представника Амбасаде Краљевине Норвешке (Симен

The Atlantic Council of Serbia and Montenegro (ASSCG) makes practical and important steps for our country's approach towards Euro-Atlantic integrations. This was confirmed by Serbia and Montenegro (SCG) young leaders delegation visit to the NATO headquarters in Brussels from November 14th to 16th, 2005 which was supported by The Kingdom of Norway Embassy.

Within the delegation there were six representatives of political parties (Ilija Djordjević – DS, Žika Gojković – SPO, Leonid Hramov – SDP, Milan Rašković – DS, Branko Ružić – SPS, Vladimir Vojvodić – DSS), three media representatives (Dejan Eraković – BETA, Djordje Odavić – Kurir, Dušan Telesković – Politika), five representatives of the ASSCG (Ivana Kojadinović, Marko Kovačević, Nikolina Šašo, Igor Srbljanović, Jelena Jeličić), and two representatives of The Kingdom of Norway Embassy

STABILITY Formulae

SERBIA AND MONTENEGRO YOUNG
LEADERS DELEGATION IN BRUSSELS

Браеин и Милена Кекић).

Многобројна предавања имала су за циљ ближе упознавање представника из СЦГ са структуром и функцијом НАТО-а, а сусрети са високим политичким и војним НАТО званичницима дали су прилику за дискусију на актуелне светске и домаће теме.

На делу је нови светски поредак, а са њим и оснажена, реформисана улога НАТО-а, као политичког и војног савеза. На делу су, такође, нове претње и изазови глобалних размера, што захтева брзе и жустре снаге за реаговање, покретљивије и лакше наоружане, као и координацију обавештајних служби. Зато »НАТО треба да се прилагоди новим претњама, да буде оперативан у оквиру војне и политичке компоненте«, оценила је, рецимо, Моник Тифели-Пјер из одељења за јавну дипломатију док Габријел Касон из одсека за политичке и сигурносне

Једини рецепт за сигурност - интеграција у евро-атлантске токове

послове, пак, наглашава да је редефинисана политика учинила НАТО стално присутним фактором безбедности на Балкану и у читавој југоисточној Европи. Интеграција земаља овог подручја у евроатлантске токове једини је рецепт за сигурност и стабилност.

Говорећи о условима које СЦГ треба да испуни како би се прикључила Партнерству за мир, предворју НАТО-а, он је сарадњу са Међународним кривичним судом у Хагу оценио примарном, али и главним каменом спотицања.

Кристофер Морфју, из Одељења за план дао је свеобухватно виђење процеса реформе сектора одбране и безбедности у СЦГ, који ће се по његовој оцени наставити и у случају раздвајања државне заједнице. Професионалне оружане снаге, које морају бити делотворне, ефикасне и исплативе, подразумевају адекватну обуку и образовање. Уз неопходност парламентарне контроле процеса, Морфју посебно наглашава важност подршке јавности, која мора знати шта се и зашто дешава.

Стабилно друштвенополитичко окружење обезбеђује више инвестиција, па је улога економије велика, а искуства других земаља драгоцена, поручио је господин Морфју.

Високи НАТО званичници су се у разговору са младим лидерима СЦГ осврнули и на незаобилазно питање глобалних претњи. Тероризам рађа климу опште небезбедности, без географских ограничења. »Одбрана од тероризма је заједнички задатак, где смо сви савезници и партнери«, нагласио је Стевен Стурм, директор Директората за одбрамбену политику,

Делегација је имала прилику да разговара и са амбасадором Краљевине Норвешке Кајем Ејдеом. Разговору је присуствовао и Бранислав Милинковић, амбасадор СЦГ при НАТО. Оцењено је да је добродошлица представницима из СЦГ у седишту НАТО-а у Бриселу показатељ спремности на сарадњу и корак у заједничку будућност. »НАТО жели да посматра СЦГ као земљу партнера, што доказује и ова посета делегације младих из земље која тек треба да обезбеди чланство у Партнерству за мир» – наглашено је између осталог, овом приликом.

Јелена Јеличић

(Simen Braein and Milena Kekić).

Numerous lectures were meant to bring the SCG representatives closer to the NATO structure and function. Meetings with the NATO high political and military officials offered the opportunity for discussion on current global and local issues.

New world order is in action together with a stronger, reformed role of NATO as a political and military alliance. In effect are also new global threats and challenges which call for rapid and brisk response forces, more mobile and with lighter armament, as well as intelligence services coordination. Therefore "NATO should adjust to new threats and be operational in the scope of military and political components", said Monic Tifeli-Pierre of the Public Diplomacy Division. On the other hand, Gabriel Carson, from the Political and Security Affairs Division, pointed out that redefined politics made NATO a constantly present security factor in the Balkans and the whole South-East Europe. He also added that integration of the countries in the region into the Euro-Atlantic course is the sole formulae for security and stability.

Talking about the conditions SCG should fulfill in order to join the Partnership for Peace, the entrance hall of NATO, he said cooperation with the International Criminal Tribunal in The Hague is an essential prerequisite but also a stumbling block in achieving this.

Christopher Morphew of Force Planning Directorate, Defense Policy and Planning Division, gave a comprehensive view of the SM defense and security sectors reform process that will, according to him, continue even in the case of the state union separation. Professional armed forces which must be effective, efficient

Sole formulae for security and stability – integration of countries into the Euro-Atlantic courses

and profitable, should also imply adequate training and education. Beside the parliamentary control of the process Mr. Morphew specifically pointed out the importance of public support which has to be informed about what is happening and why.

Stable social and political surroundings secures more investments, and therefore the role of economy is enormous and experiences of other countries are valuable, added Mr. Morphew.

During talks with young SM leaders, NATO high officials referred to the unavoidable issue of global threats. Terrorism leads to the general climate of insecurity with no geographic limitations. „Anti-terrorism defense is our common task where all of us are allies and partners“, pointed out Mr. Steven Strum, the Head of the Directorate for Defense Policy.

The delegation had an opportunity to talk to Mr. Kai Eide, the Kingdom of Norway Ambassador. Mr. Branislav Milinković, the SM Ambassador to NATO also participated in the talks. The welcome that the SM representatives received in the NATO headquarters in Brussels was the indicator of the readiness for cooperation and a step forward into the common future. Among other things, it was underlined again that "NATO wants to see SM as a partner country which was also documented by this visit of the young delegation from the country that has yet to secure its membership in the Partnership for Peace".

Jelena Jelacic

УСПЕШНА ГОДИНА

Прошла јесен била је за Атлантски савет СЦГ веома успешан период на свим пољима његовог деловања. Ово су неки од најбитнијих догађаја у том раздобљу.

5. сеп. - Представници Атланског савета СЦГ Вељко Кадијевић и др Тихомир Симић учествовали су у раду семинара Атланског већа Хрватске, под називом: „НАТО и Југоисточна Европа“. Семинар је одржан на острву Шипан код Дубровника од 5. до 11. септембра 2005. године.

4. окт. - Представник АС СЦГ Игор Србљановић учествовао је у раду Форума за информисање у сектору безбедности који је одржан у просторијама УНДП-а.

12. окт. - Друга по реду овогодишња радионица “Београдског форума новинара”, одржана је у просторијама Атланског савета СЦГ под називом “Ресурси система одбране СЦГ”. У раду семинара учествовали су новинари и уредници писаних и електронских медија из Србије и Црне Горе. О актуелним аспектима ове теме говорили су: Бригт Воге, војни изасланик Амбасаде Краљевине Норвешке, генерали Слободан Косовац и Иван Ђокић, Владан Живуловић, председник АССЦГ и проф. др Мирослав Милићевић, заменик председника Антикорупцијске комисије Владе Србије.

24. окт. - Атлантски савет СЦГ, уз подршку Амбасаде САД и у сарадњи са Министарством одбране СЦГ, Институтом за мир из Вашингтона и “Мегатренд” универзитетом примењених наука, организовао је серију предавања на тему: »Србија и Црна Гора у Партнерству за мир – могуће добити од прикључења Програму«. Трибине су одржане у Лесковцу, Нишу и Зајечару.

МАРКО КОВАЧЕВИЋ ИЗВРШНИ ПОДПРЕДСЕДНИК YATA-E

Председник Омладине АССЦГ Марко Ковачевић изабран је једногласно за извршног подпредседника YATA (омладине АТА). Он је учествовао у раду 51. Генералне скупштине АТА у која је одржана у Талину, Естонија од 1. септембра до 28. октобра. Званична тема скупа била је “Демократија и људска права – нова мисија за НАТО”.

MARKO KOVACEVIC, VICE-PRESIDENT OF THE YATA

The president of the Atlantic Council of SM, Marko Kovacevic was unanimously re-elected to the post of executive vice-president of the YATA (Youth Atlantic Treaty Association). He participated in the 51st General Assembly of the ATA (The Atlantic Treaty Association) which was held in Tallinn, Estonia from September 28th to October 1st. The official topic of the meeting was “Democracy and Human Rights – a new mission for NATO”.

Last autumn was a very successful period for the Atlantic Council SM. These are some of the most important events in that period in all fields of its activity.

5 Sep. - The representatives of the Atlantic Council SM Mr. Veljko Kadjevic and Mr. Tihomir Simic, PhD, participated in the seminar of the Atlantic Council of Croatia “NATO and the South-Eastern Europe”. The seminar was held on the island of Sipan near Dubrovnik from September 5th until September 11th, 2005.

4 Oct. - Representative of the Atlantic Council of Serbia and Montenegro, Igor Srbljanovic, participated in the work of Security Sector Information Forum (SSIF) held in the premises of UNDP.

12 Oct. - The second “Belgrade journalist workshop” this year, with the topic “Resources of Serbia and Montenegro defence system”, was held at the premises of the Atlantic Council of Serbia and Montenegro. Journalists and editors of SM electronic and

A SUCCESSFUL year

25. окт. - Атлантски савет Србије и Црне Горе угостио је делегацију Одбора за одбрану и безбедност НАТО Парламентарне скупштине. Делегацију коју чине чланови националних парламената земаља НАТО, предводио је председник Пододбора за будућу безбедносну и одбрамбену сарадњу г. Вахит Ердем.

25. окт. - Члан Управног одбора АССЦГ, др Гојко Мишковић, учествовао је у раду међународне конференције "GLOBSEC – улога трансатлантског партнерства у глобалном безбедносном окружењу" у Братислави. Главни циљ је био анализирање нових приступа безбедности и тражење одговора на безбедносне изазове 21. века, као што су оружје за масовно уништавање или глобални тероризам.

28. окт. - Њихова Краљевска Височанства Престолонаследник Александар II и Принцеза Катарина примили су делегацију Атлантског савета Србије и Црне Горе у Белом двору. Поред представника АССЦГ, Игора Србљановића и Марка Ковачевића, састанку је присуствовала и Ен Бадер, извршни директор Фонда за мир из Вашингтона.

3. нов. - Владан Живуловић, председник АССЦГ, учествовао је у раду међународне конференције "Процес евроатлантских интеграција и токови капитала" која је одржана у Будимпешти.

written media participated in the seminar. Brig Haer Vaage, the military envoy of the Embassy of the Kingdom of Norway, Gen. Slobodan Kosovac, Gen. Ivan Djokic, Vladan Živulovic, President of the ACSM and Prof. Miroslav Milicevic, PhD, deputy of the president of the Serbian Government's Anticorruption Committee spoke about the current aspects regarding this topic.

24 Oct. - The Atlantic Council of Serbia and Montenegro, supported by the Embassy of the United States and in collaboration with the Ministry of Defence of Serbia and Montenegro, Institute for peace from Washington, DC and the 'Megatrend' University of applied sciences, organized a series of lectures entitled "Serbia and Montenegro in Partnership for Peace – possible benefits from joining the program". In the first stage of the project, lectures were held in Leskovac, Nis and Zajecar.

25 Oct. - The Atlantic Council of Serbia and Montenegro hosted a delegation from the Defence and Security Committee of the NATO Parliamentary Assembly. The delegation, comprising of members of the National Parliaments of the NATO countries, was led by the Chairman of the Sub-Committee on Future Security and Defence Cooperation Mr. Vahit Erdem.

25 Oct. - Member of the ACSM Board, Gojko Miskovic Ph.D, participated in the work of an international conference entitled "GLOBSEC – The Role of the Transatlantic Partnership in the Global Security Environment", which was held in Bratislava, Slovakia. The conference was organized by the Euro-Atlantic Centre. The primary goal of the conference was to analyze new approaches to security and search for responses to security challenges of the 21st century, such as Weapons of Mass Destruction or global terrorism.

28 Oct. - Their Royal Highnesses the Crown Prince Aleksandar II and Princess Catherine received the delegation of the Atlantic Council of Serbia and Montenegro in Beli Dvor, on October 28th 2005. Together with the representatives of The Atlantic Council of Serbia and Montenegro, Mr. Igor Srbljanovic and Mr. Marko Kovacevic, Mrs. Anne Badder, executive director of the Fund for Peace, Washington, DC also attended the meeting.

3 Nov. - Mr. Vladan Živulovic, president of the ACSM, participated in the international conference "The Euro Atlantic Integration Process and Capital Flow", held in Budapest.

9 Nov. - Representatives of the Atlantic Council of Serbia and Montenegro Prof. Darko Marinkovic, PhD and Aleksandar Vidojevic, MA, participated in the Security and Society Forum under the thematic name Human safety, organized by the Association of from the George C. Marshall Centre - Serbia and Montenegro, which was held in the Belgrade City Hall.

11 Nov. - Member of the ACSM Board Mr. Slobodan Kosovac participated in the work of the seminar "New risks and challenges-the impact on Euro-Atlantic security integrations, national politics and defence planning (Strategic review of defence).

9. нов. - Представници Атлантског савета СЦГ проф. др Дарко Маринковић и мр Александар Видојевић учествовали су у раду Форума Безбедност и друштво, под тематским називом Људска безбедност, у организацији Удружења дипломаца Центра Џорџ К Маршал – Србија и Црна Гора, који је одржан у Скупштини града Београда.

11. нов. - Члан Управног одбора АССЦГ г. Слободан Косовац учествовао је у раду семинара "Нови ризици и изазови – утицај на евро-атлантске безбедносне интеграције, националну политику и планирање одбране (Стратешки преглед одбране).

24. нов. - Председник АССЦГ, Владан Живуловић, учествовао је на 15. годишњем међународном симпозијуму "Стабилност и сарадња у евро-атлантској регији - Грчка у новом окружењу" у Атини.

Организација младих

12. дец. - у Бриселу, у седишту НАТО-а, одржана је конференција о борби против међународног тероризма. Конференцији је присуствовао и генерални секретар НАТО-а Јап де Хоп Шефер. Атлантски савет Србије и Црне Горе на семинару представљала је Ивана Којадиновић, члан омладине.

25. нов. - Представници омладине АССЦГ Марко Ковачевић и Игор Србљановић, успешно су завршили пројекат "Пут по Србији за универзитете", који је организован уз подршку амбасаде САД и "Мегатренд" универзитета. Одржане су тибине у Лесковцу, Нишу, Зајечару, Бачкој Тополи, Сомбору, Ужицу, Ваљево и Крагујевцу. На трибинама су говорили и Ен Бадер, извршни потпреседник "Фонда за мир" из Вашингтона и Дејан Стојковић из Министарства одбране СЦГ.

21. нов. - Чланови Организације младих АС СЦГ, Елизабета Естер Лојпур и Горан Поповић, учествовали су у другом по реду Програму за универзитетске студенте из Србије и Црне Горе "Међународна безбедност и НАТО", одржаном у Прагу. Програм се састојао од предавања која су се одржавала у Чешком министарству спољних послова, Институту за међународне односе и Институту за студије безбедности.

Ана Ђорђевић

24 Nov. - President of the ACSM Mr. Vladan Zivulovic participated in the 15th annual international symposium "Stability and Cooperation in the Euro-Atlantic region- Greece in a new environment" held in Athens.

The Youth Organisation of ACSM

12 Dec. - The conference with the topic "Are we winning the fight against international terrorism and does NATO have a role to play in this fight?" was held at NATO headquarters in Brussels. The seminar assumed special importance with the presence of NATO General Secretary, Mr. Jap de Hop Shefer who addressed the participants and found time to answer to the numerous questions. The representative of the Atlantic Council of Serbia and Montenegro was Ivana Kojadinovic, a youth member.

25. Nov. - Youth representatives of the ACSM Marko Kovacevic and Igor Srbljanovic successfully completed the project "Travelling through Serbia for Universities", organised with the support of the Embassy of the United States and the 'Mega-trend' University. As a part of the project, lecturers from The Atlantic Council of Serbia and Montenegro held discussions in Leskovac, Niš, Zajecar, Backa Topola, Sombor, Užice, Valjevo and Krugujevac. Lectures were also given by Mrs. Anne Badder, executive vice-president of the Fund for Peace, Washington DC, and Mr. Dejan Stojkovic from the Serbia and Montenegro Ministry of Defence.

21 Nov. - Members of the Youth Organization of the Atlantic Council of Serbia and Montenegro, Miss. Elizabeth Ester Lojpur and Mr. Goran Popovic, participated in the 2nd consecutive Programme for University Students from Serbia and Montenegro "International Security and NATO", held in Prague, 21st – 25th November 2005. The programme consisted of lectures held at the Czech Foreign Ministry, the Institute of International Relations and the Security Studies Institute.

Ana Djordjevic

Људска безбедност

Пише: др Дарко Маринковић*

Ако се прати историјски ток настанка и развоја евроатлантских интеграција, онда је релативно лако уочити неспорну заједничку нит овог процеса - безбедност. Логично је онда што је и у садашње време, у битно промененим друштвеним околностима које се и даље изузетно динамично мењају, питање безбедности остало питање основног смисла постојања евроатлантских интеграција, полазна основа програмских циљева и стратегије и коначно мера њихове успешности. Зато се и истиче да су евроатлантске интеграције сложен, конфликтан и противуречан друштвени процес, у чијем је темељу безбедност.

То значи да се и суштина евроатлантских интеграција и њихово место и улога у актуелним друштвеним и политичким збивањима у савременом свету не може схватити у целини и на прави начин, без схватања појма безбедности, односно постизања минималног консензуса о суштини овог појма у времену у коме живимо. Управо на том плану јављају се бројне недоумице, неслагања, отворена питања, поделе, које су делом последица различитих политичких и идеолошких приступа и интереса, а делом последица изузетне сложености овог појма, односно читавог комплекса друштвених појава и односа које он обухвата.

О безбедности се може говорити са различитих аспеката. Тако се говори о националној безбедности, војној безбедности, политичкој безбедности, социјалној безбедности, безбедности на раду и сл. Међутим, сви наведени и други аспекти безбедности имају заједничко исходиште и једну меру вредности - колико се сваки појединац у једној локалној заједници, држави и коначно у савременом свету, које са пуно разлога данас називамо „глобално село“, осећају безбедним. Тако широк, свеобухватан приступ безбедности, који одражава текуће промене и указује на нове елементе стратегије захтева и нове појмове који ће бити у стању да обухвате изузетну сложеност процеса који се одигравају на овом плану. Такав свеобухватни приступ најбоље и најпотпуније изражава појам „људска безбедност“.

Овај појам у тежиште свих процеса и институција безбедности ставља индивидуу, слободног грађанина, са корпусом неотуђивих људских слобода и права, који представља темељ модерних демократских друштава тржишне привреде, која је увек утакмица људских способности и знања. Другим речима, људска безбедност није само нови теоријски и стратегијски приступ безбедности, већ представља цивилизацијску тековину савременог доба, без које би многе друге политичке, економске и социјалне тековине биле само мртво слово на папиру. У том смислу, људска безбедност могла би се дефинисати као логистичка подршка квалитету и достојанству људског живота у савременом добу.

Подразумева се да људска безбедност, као усталом и сви други видови безбедности, штити, пре свега, људски живот као највећу вредност. Али, она такође мора да штити и достојанство људског живота, без чега људски живот нема прави смисао и садржај. То значи да се у људској безбедности, као у жижи, концентришу не само питања рата и мира, већ основних људских слобода и права, демократије и демократских институција, владавине права, стандарда, запослености и запошљавања, здравља, здраве животне и радне средине, реалне наде у будућност садашњих и будућих генерација. Због тога људска безбедност у први план мора да истакне своју етичку компоненту.

Коначно, тако схваћена људска безбедност у свету у коме живимо функционише по принципу спојених судова. На било којој тачки планете да недостаје, условљава пад укупног нивоа безбедности. А да би свет и људи у њему били безбедни неопходно је стално одржавати „критичну масу људске безбедности“, односно не дозволити да она падне испод одређеног нивоа. Та чињеница, у основи, одређује глобални карактер људске безбедности у времену у коме живимо.

*аутор је професор на Мегатренд универзитету

By Darko Marinkovic Ph.D

If we follow the course of history in the creation and development of Euro-Atlantic integrations, it becomes relatively easy to discern an indisputable common thread of this process - security. Therefore, it is logical that nowadays as well, in a situation of significantly altered social conditions, which are still in the process of extremely dynamic change, the issue of security remains the issue concerning the fundamental purpose of existence of Euro-Atlantic integrations, the starting point of programme goals and strategies, and finally, the measure of their efficiency. This is the reason for underlining the fact that Euro-Atlantic integrations are a complex, conflict and contradictory social process with its basis in security.

This means that without understanding the concept of security, or rather, without reaching minimal consensus on the substance of this concept in our times, the core value of Euro-Atlantic integrations and their place and role in current social and political events in the contemporary world cannot be fully and properly grasped.

This is precisely the ground for numerous dilemmas, disagreements, open issues and partitions, which are partly a consequence of different political and ideological approaches, and partly a consequence of the exceptional complexity of this concept, or rather, the entire complex of social occurrences and relations which it encompasses.

We can approach the concept of security from different aspects. Thus we can talk about national security, military security, political security, social security, industrial security, etc. However, all of the mentioned and other aspects of security have a common outcome and a single value criterion - to what extent does each individual in a local community, state and finally, the contemporary world, which we nowadays justly call 'the global village', feel safe. Such a broad, comprehensive approach to security, which reflects the current changes and points to new elements of strategy, also requires new concepts which will manage to incorporate the extreme complexity of the processes taking place. Such a comprehensive approach is fully and best expressed in the concept 'human security'.

This concept places the individual, the free citizen in the centre of all security processes and institutions, together with his range of inalienable human freedoms and rights, which presents the foundation of modern democratic societies based on market economy, which is always a competition of human capabilities and knowledge. In other words, human security is not only a new theoretical and strategic approach to security, but it also represents an acquirement of modern age civilization, without which many other political, economic and social acquirements would only be a dead letter. Thus, human security could be defined as logistic support to the quality and dignity of human life in the modern age.

It goes without saying that human security, just as all the other forms of security, protects, above all, human life as the greatest value. But it also has to protect the dignity of human life, without which it has no true purpose or matter. This means that human security is a focus in which concentrates not only the issues of war and peace, but also of basic human freedoms and rights, democracy and democratic institutions, the rule of law, standards, employment and engagement, health, healthy living and working environment, realistic hopes as to the future of present and future generations. Therefore, the ethical component of human security must be put in the foreground.

Finally, in the world in which we live, human security thus comprehended functions according to the principle of connected vessels. If it is lacking anywhere on the planet, it causes the lowering of the entire level of safety worldwide. And, in order for the world and the people in it to be safe and secure, it is necessary to constantly maintain 'the critical stock of human security', or rather, not to allow it to drop below a certain level. Basically, that fact determines the global character of human security in our times.

*author is a professor at the Megatrend University

Human security

Microwave Makes It Happen

Faster access and greater coverage.

Mobile communications where and when you need it.

Breakthrough microwave technology from Harris makes it possible.

Harris is a leading global supplier of microwave digital radio systems. We build the telecommunications networks that support your business.

HARRIS

assuredcommunications™

Microwave

• Broadcast

• Government

• RF

www.harris.com

Info: 011 33 73 805 / www.megatrend-edu.net